

วิทยปริทัศน์

OST Science Review

สำนักงานที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน

รำลึกทุกชั่ววัย

ทำความรู้จัก ดร.วีรชัย พลาศรัย
อดีตเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน

วิทย์ปริทัศน์ | OST Science Review
เดือนมีนาคม 2562
ฉบับที่ 3/2562

บรรณาธิการที่ปรึกษา:
ดร.เศรษฐพันธ์ กระจ่างวงษ์
ผู้ช่วยทูตฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กองบรรณาธิการ:
นางสาวบุญเกียรติ รักษาแพ่ง
นางสาวดวงกมล เพิ่มพูลทวีทรัพย์
นายอิสรา ปทุมานนท์

จัดทำโดย
สำนักงานที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี.
1024 Wisconsin Ave., N.W. Suite 104
Washington, D.C. 20007
โทรศัพท์: +1 (202)-944-5200
Email: ost@thaiembdc.org

ติดต่อคณะผู้จัดทำที่
Website: <http://www.ost.thaiembdc.org>
Email: ost@thaiembdc.org
Facebook: <https://www.facebook.com/ostsci/>

สารบัญ

3 ประวัติ ดร.วีรชัย พลาศรัย

รำลึก... ท่านเอกอัครราชทูต
โดย ผู้ช่วยทูตทหารสามเหล่าทัพ
สถานเอกอัครราชทูต
ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี

4

7 ความร่วมมือด้านความมั่นคง ไทย-สหรัฐฯ จากปีนคาบศิลา สู่การซ่อมรถคอบร้าโกลด์

รำลึกท่าน ออท.วีรชัย พลาศรัย
สุดยอดผู้นำทีม ปทท. ของพวกเรา
โดย อัครราชทูต (ฝ่ายเศรษฐกิจและการคลัง)
และอัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายการเมือง)

10

11 รำลึกท่าน ออท.วีรชัยฯ โดย อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์)

รำลึกท่าน ออท.วีรชัยฯ
โดย รักษาการผู้อำนวยการ
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ

12

13 ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ ทางการค้าระหว่าง ไทย-สหรัฐฯ

กฎระเบียบที่สำคัญด้านประมง
ของสหรัฐฯ ที่มีผลต่อ
การประมงของไทย

18

23 บันทึกไว้ในความทรงจำ... โดย อัครราชทูต (ฝ่ายการศึกษา)

อาลัยท่านทูตวีรชัยฯ ที่เคารพยิ่ง
โดย อัครราชทูตที่ปรึกษา
ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

24

26 ลักษณะเด่นของระบบอุดมศึกษา ของสหรัฐอเมริกา

โรค "เอ็มดีเอส" โรคทางเลือด
ที่ยังไม่สามารถระบุสาเหตุได้

29

31 ทูตวีรชัยฯ ผู้ริเริ่มแนวคิด Music Diplomacy โดย กงสุลใหญ่ ณ นครแวนคูเวอร์

สหรัฐอเมริกา - แหล่งกำเนิด
ดนตรีสากลร่วมสมัย

34

38 ถึง...คุณลุงทูตของพวกหนู

สวัสดีท่านผู้อ่านที่เคารพทุกท่าน วิทย์ปริทัศน์ ฉบับเดือนมีนาคม 2562 นี้ ถือเป็นฉบับพิเศษที่กองบรรณาธิการ ได้ร่วมน้อมรำลึกอาลัยกับการจากไปของ ท่านเอกอัครราชทูต ดร.วีรชัย พลาศรัย ผู้นำทัพทีมประเทศไทยของเราประจำกรุงวอชิงตัน การจากไปของท่านทูตในครั้งนี้ไม่เพียงแต่จะนำความโศกเศร้ามายังวงการนักการทูต และชุมชนคนไทยในสหรัฐอเมริกาที่ได้มีโอกาสรู้จักคุ้นเคยเท่านั้น แต่ยังเป็นความโศกเศร้าที่เกิดในหัวใจของคนไทยทั้งชาติ เมื่อเราได้สูญเสียข้าราชการผู้เป็นแบบอย่างของความดี และความตั้งใจที่จะทำประโยชน์ให้แก่แผ่นดิน เราได้เห็นบทบาทท่านในการแก้ไขปัญหาเขาพระวิหาร และยังมีปัญหาอีกมากมายทั้งภายนอกและภายในที่ท่านทูต ผู้ไม่เคยเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยท่านนี้ได้พยายามทำงานให้กับแผ่นดินเกิดของท่าน

ดังนั้น วิทย์ปริทัศน์ฉบับนี้ จึงได้รวบรวมข้อความไว้อาลัยจากหัวหน้าสำนักงานทีมประเทศที่เคยร่วมทำงานกับท่าน พร้อมทั้ง สารระองค์ความรู้ต่างๆ ทั้งในมิติสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับผลงานและประสบการณ์ต่างๆ ของท่าน มานำเสนอเพื่อให้เป็นเอกสารฉบับหนึ่งที่ได้ร่วมรำลึกเหตุการณ์ความสูญเสียครั้งนี้ พร้อมทั้งเพื่อสดุดีเกียรติคุณของท่านที่มีให้กับบ้านเมืองมาตลอดการรับราชการจวบจนอายุชัย

ทีมประเทศไทยประจำสถานเอกอัครราชทูตประจำกรุงวอชิงตัน ขอน้อมส่งดวงวิญญาณของท่านเอกอัครราชทูต ดร.วีรชัย พลาศรัย ไปสู่สุคติในสัมปรายภพด้วยเทอญ

ทีมบรรณาธิการ
สำนักงานที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน

ดร.วีรชัย พลาศรัย

อดีตเอกอัครราชทูตวิสามัญ ผู้มีอำนาจเต็มประจำสหรัฐอเมริกา
 อดีตเอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวรไทย ประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก
 อดีตเอกอัครราชทูตประจำกรุงเฮก ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์
 อดีตอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
 อดีตเอกอัครราชทูตประจำกระทรวง (เจ้าหน้าที่การทูต ๑๐) สำนักงานปลัดกระทรวง

เอกอัครราชทูตวีรชัยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 ออเรนจ์-นัสเซา ชั้นอัศวินมหากางเขน ซึ่งได้รับพระราชทานจากสมเด็จพระราชาธิบดี-
 วิลเลิม-อเล็กซานเดอร์แห่งเนเธอร์แลนด์เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2557

ประวัติการศึกษา

- ระดับมัธยมต้น โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (รุ่น12)
- ระดับมัธยมปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา (รุ่น38)
- เข้าศึกษาที่ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นระยะเวลาประมาณ 3 เดือน
 ก่อนที่จะไปศึกษาต่อระดับปริญญาตรี และปริญญาโท มหาวิทยาลัยปารีส (นองแตร์)
- ระดับปริญญาเอก จากมหาวิทยาลัยซอร์บอนน์ ฝรั่งเศส
- ระดับประกาศนียบัตร หลักรัฐประมงกับราชอาณาจักรนอร์เวย์ร่วมเอกชน

ประวัติการทำงาน

- พ.ศ. 2530 - เจ้าหน้าที่การทูต 4 กองแอฟริกาและประเทศกลุ่มอาหรับ กรมการเมือง
- พ.ศ. 2531 - เจ้าหน้าที่การทูต 4 กองกฎหมาย กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- พ.ศ. 2532 - เจ้าหน้าที่การทูต 5 กองกฎหมาย กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- พ.ศ. 2533 - เลขานุการโท (เจ้าหน้าที่การทูต 5) สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน
- พ.ศ. 2534 - เลขานุการเอก (เจ้าหน้าที่การทูต 6) สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงลอนดอน
- พ.ศ. 2537 - นิติกร 6 กองกฎหมาย กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย, เจ้าหน้าที่การทูต 7
 กองสนธิสัญญา กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- พ.ศ. 2541 - โอนไปรับราชการที่กระทรวงพาณิชย์ในตำแหน่งนักวิชาการพาณิชย์ 8,
 คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลก ณ นครเจนีวา
- พ.ศ. 2544 - โอนมารับราชการที่กระทรวงการต่างประเทศในตำแหน่งผู้อำนวยการกอง,
 (เจ้าหน้าที่การทูต 8) กองสนธิสัญญา กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- พ.ศ. 2547 - รองอธิบดี (นักบริหาร 9) กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- พ.ศ. 2549 - อธิบดี (นักบริหาร 10) กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- พ.ศ. 2550 - อธิบดี (นักบริหาร 10) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- พ.ศ. 2551 - เอกอัครราชทูตประจำกระทรวง (เจ้าหน้าที่การทูต 10) สำนักงานปลัดกระทรวง,
 อธิบดี (นักบริหาร 10) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- 11 ธ.ค. 2551 - อธิบดี (นักบริหาร ระดับสูง) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- พ.ศ. 2552 - เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มประจำราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์
- พ.ศ. 2558 - เอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวรไทยประจำสหประชาชาติ
 ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา
- พ.ศ. 2561-2562 - เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มประจำสหรัฐอเมริกา

รำลึก... ท่านเอกอัครราชทูตวีระชัย พลาศรัย โดย พันเอกสยามรัฐ รุ่งสังข์ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน

ผมได้ยื่นชื่อของ ท่านทูตวีระชัยฯ ครั้งแรก เมื่อหลายปีที่แล้ว ตอนท่านทำหน้าที่เป็นหัวหน้าคณะต่อสู้คดีเขาพระวิหาร ซึ่งเป็นคดีที่คนไทยทั่วประเทศติดตามและให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

หลังจากผมมาปฏิบัติงานอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ได้ประมาณ สี่เดือน ก็ได้ทราบข่าวว่าท่านทูตวีระชัยฯ จะมาดำรงตำแหน่ง เป็น เอกอัครราชทูต ที่ สหรัฐฯ ท่านต่อไป ผมก็รู้สึกดีใจที่จะได้ร่วมทำงานกับท่าน เพราะเป็นโอกาสอันดีที่จะได้เรียนรู้ งาน แบบ First hand กับบุคคลที่เก่ง และมีความรู้ ความสามารถ

ในช่วงที่ท่านมารับตำแหน่งแรกๆ ผมได้ร่วมคณะฯ ไปกับท่านในหลายๆ โอกาส เช่น การไปแนะนำตัวกับทาง กระทรวงกลาโหมสหรัฐฯ ทำให้ผมได้มีโอกาสเห็น ทักษะ ด้านการทูต และความรู้ความสามารถของท่านด้วยตัวเอง และเมื่อได้ทำงานร่วมกับท่านในหลายๆ โอกาสต่อมา ไม่ว่าจะเป็น การต้อนรับคณะฯ จากประเทศไทย การทำงาน กับชุมชนไทย โดยเฉพาะในการจัดงานวันชาติประจำปี 2561 ยิ่งทำให้มีความประทับใจต่อตัวท่านมากยิ่งขึ้น ช่วงงาน วันชาติฯ ท่านได้ลงมาชักซ้อมพิธีการ และขั้นตอนต่างๆ ของงาน ด้วยตัวเองจนมั่นใจว่า ทุกอย่างต้องออกมาดีและ สมเกียรติ ท่านทูตวีระชัยฯ เป็นคนที่ทำงานจริงจัง ตรงไป ตรงมา แต่ในขณะที่เดียวกันท่านก็ให้เกียรติกับผู้ร่วมงานทุกคน ครั้งหนึ่ง ท่านไม่สามารถเข้าร่วมงาน ซึ่ง ผู้บัญชาการทหาร-สูงสุดสหรัฐฯ เป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารเย็นให้กับ ผู้บัญชาการ-ทหารสูงสุดของไทย ซึ่งผมก็ได้ทราบข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ ของท่านมาก่อนแล้ว แต่ท่านก็ได้กรุณาโทรศัพท์มาบอก ด้วยตัวของท่านเองอีกครั้ง

สิ่งที่ท่านทำให้เราเห็นและรู้สึกได้คือท่าน ไม่ใช่เจ้านายเรา แต่ท่านเป็นผู้นำที่ทำให้ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ยอมเหน้อยและทำงานให้ด้วยใจ เพราะท่านทำให้เราเห็น เป็นตัวอย่าง และงานต่างๆ ที่ทุกคนร่วมกันทำนั้น ไม่ได้ทำ เพื่อตัวท่านเอง หรือเพื่อใครคนใดคนหนึ่ง แต่เพื่อเกียรติ และศักดิ์ศรีของประเทศไทย

“รำลึก ท่านเอกอัครราชทูตวีรชัย พลาศรัย สุดยอดผู้นำ ทีมประเทศไทย ของพวกเรา”

นาวาเอก ชัยรงค์ ขุนทา ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ
ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน

(ภาพซ้าย) Keynote Speech ในระหว่าง 2018 International National Maritime Interagency Advisory Group (NIAG) International Workshop

ช่วงเวลาที่ท่านเอกอัครราชทูต วีรชัย พลาศรัย เข้ารับตำแหน่งและทำงานที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน แห่งนี้ ข้าราชกรใน สน.พชท.ทรฯ ได้มีโอกาสรู้จักกับท่านวีรชัย ในฐานะที่เป็น หัวหน้าทีมประเทศไทย ผู้มีความรู้ความสามารถอันเปี่ยมล้นและแสดงออกถึงความมุ่งมั่นตั้งใจ เพื่อความสำเร็จของงานทุกอย่างที่ท่าน หรือเข้าไปมีส่วนร่วม ซึ่งทุกคนสามารถรับรู้ได้ในหลายโอกาสต่างๆ เช่น การร่วมประชุมทีมประเทศไทยประจำเดือน การร่วมงานในเลี้ยงรับรองที่จัดขึ้นโดยฝ่ายไทยและฝ่ายต่างชาติ การร่วมประชุมกับหน่วยงานต่างๆ ของสหรัฐฯ เป็นต้น ในทุกโอกาส ท่านวีรชัย ได้แสดงออกให้เห็นถึงความเป็นผู้นำที่เฉลียวฉลาด ความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์และการเป็นนักการทูตมืออาชีพ ที่สามารถเป็นต้นแบบในการทำงานและการใช้ชีวิตได้เป็นอย่างดี

เหตุการณ์ที่น่าประทับใจ ในช่วงปีที่ผ่านมา ข้าราชกรใน สน.พชท.ทรฯ ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการกับหน่วยงาน National Maritime Intelligence-Integration Office (NMIO) ของสหรัฐฯ โดยท่านวีรชัย ได้รับเกียรติให้เป็น Keynote Speaker ในช่วงเริ่มต้นการประชุม ในฐานะผู้แทนประเทศไทย ซึ่งท่านได้ทำหน้าที่ได้อย่างสมเกียรติและน่าประทับใจต่อผู้เข้าร่วมประชุมทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ท่านวีรชัย ได้กล่าวถึงความตั้งใจจริงของประเทศไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมาในการร่วมมือกับสหภาพยุโรปเพื่อแก้ไขปัญหา IUU Fishing (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing) และปัญหาด้านประมงอื่นๆ ที่เรื้อรังมานาน ในอันที่จะสร้างระบบการบริหารจัดการประมงไทยให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากยิ่งขึ้น ท่านวีรชัยได้กล่าวถึงความพยายามของประเทศไทยในการยกระดับมาตรฐานการประมงไทย โดยได้มุ่งเน้นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และคาดหวังว่า สหภาพยุโรปจะยกเลิกใบเหลือง IUU Fishing ให้แก่ประเทศไทยภายในไม่ช้า จากคำกล่าวที่น่าประทับใจ อาจนำไปสู่การสร้าง ความเข้าใจและความเชื่อมั่นต่อชาวต่างชาติให้เข้าใจในสถานการณ์ในประเทศไทยมากยิ่งขึ้นจนนำไปสู่การยกเลิกใบเหลืองในเวลาต่อมา

ในด้านความสัมพันธ์ภายใน สอท. ท่านวีรชัย ให้ความเป็นมิตรและเป็นกันเองกับข้าราชการทุกคน ในโอกาสสำคัญที่จัดงานเลี้ยงฉลองวันขึ้นปีใหม่และโอกาสในงานรื่นเริงอื่นๆ ใน สอท. ท่านวีรชัย ได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในด้านดนตรีที่เป็นเลิศ การจากไปของท่านวีรชัยนับเป็นการสูญเสีย บุคลากรที่มีคุณค่ายิ่งของกระทรวงการต่างประเทศและประเทศไทย หากท่านวีรชัย ยังมีชีวิตอยู่ จะยังคงใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการสร้างคุณประโยชน์ และสิ่งดีงามให้เกิดขึ้นกับประเทศไทยได้อย่างมหาศาล

รำลึก... ท่านเอกอัครราชทูตวิรัช พลาศรัย

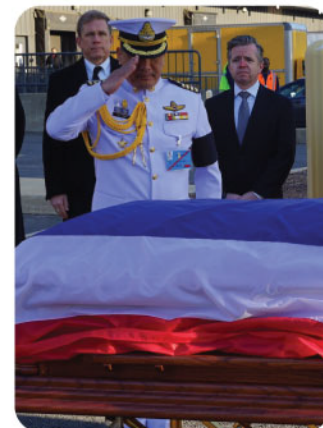
โดย นาวาอากาศเอก ระวิน ถนอมสิงห์
ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารอากาศ
ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน

ครั้งแรกที่ผมได้รู้จักชื่อของท่านเอกอัครราชทูต วิรัช พลาศรัย จากเมื่อครั้งที่ประเทศไทยมีกรณีพิพาทเขาพระวิหารกับประเทศเพื่อนบ้าน เราต่างปฏิบัติหน้าที่ในบทบาทที่ได้รับมอบหมาย ที่สำคัญยิ่งแตกต่างกันออกไป แต่เป้าหมายของเราทั้งคู่นั้นมีเป้าหมายเดียวกันคือปกป้องพิทักษ์อธิปไตยของชาติไทย ผมไม่คิดเลยว่าวันหนึ่งผมจะได้มีโอกาสได้ร่วมงานกับท่านในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งทั้งที่เราไม่ควรจะมีโอกาสทำงานร่วมกันเลย แต่ก็น่าเสียดายมากการที่ได้รู้จักท่านและได้ร่วมงานกับท่านเป็นเวลาที่ยาวนาน หลังจากที่ทราบว่าคุณป่วยและจากเราไปในเวลาอันรวดเร็วมาก คงไม่ต้องกล่าวถึงความรู้ความสามารถของท่านอีกแล้ว และประเทศไทยได้สูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ ชื่อของท่านนั้นคงเป็นที่จดจำไม่เพียงเฉพาะแต่พวกเราชาวไทย เพราะสิ่งที่ท่าน ได้แสดงให้เห็นเป็นที่ประจักษ์นั้น ท่านทำให้ประเทศเล็กๆ ที่มีชื่อว่าประเทศไทยนั้น เป็นที่รู้จักกับนานาอารยประเทศบนโลกใบนี้ สิ่งที่ท่านได้สร้างไว้ให้กับประเทศไทยมันมากมายเหลือเกินคุ้มค่าเกินชีวิตคนคนหนึ่งจะสามารถทำได้แบบนี้แล้ว ลาก่อนครับท่านทูต ขอให้ดวงวิญญาณของท่าน จงไปสู่สุคติ สถิตยงสัมปรายภพ ด้วยเทอญ.

...พฤษภกาสร อิกกฤษรอันปลดปลง
โททนต์เสน่งคง สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย มลายสิ้นทั้งอินทรี
สถิตทั่วแต่ชั่วดี ประดับไว้ในโลกา

ด้วยความเคารพอย่างสูง
นาวาอากาศเอก ระวิน ถนอมสิงห์
ผู้ช่วยทูตทหารอากาศประจำกรุงวอชิงตัน

ความร่วมมือด้านความมั่นคงไทย-สหรัฐอเมริกา จากปืนคาบศิลา สู่ การซ้อมรบคอบบร้าโกลด์

ในบรรดาประเทศในเอเชียทั้งหมด พันธมิตรที่เก่าแก่ที่สุดของสหรัฐอเมริกา ก็คือ ราชอาณาจักรไทย ย้อนนับจากการเริ่มต้นของการก่อตั้งสหรัฐอเมริกา (ปี 2319) กับการเริ่มต้นสยามประเทศยุครัตนโกสินทร์ (ปี 2325) ได้ไม่นาน ประเทศทั้งสองก็ได้มีโอกาสเจริญไมตรีสัมพันธ์กันอย่างเป็นทางการครั้งแรกสุดที่ย้อนไปได้ 200 ปี (ปี 2361) ครึ่งรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ 2) เมื่อสตีเฟน วิลเลียมส์ กัปตันเรือชาวอเมริกันเทียบเรือที่ท่าเรือกรุงเทพฯ ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2361 และนำจดหมายจากพระยาสุรียวงศ์มนตรี (ดิศบุณนาค) ไปส่งให้ประธานาธิบดีเจมส์ มอนโร (ประธานาธิบดีคนที่ 5 ของสหรัฐฯ) การส่งจดหมายครั้งนี้ถือเป็นการติดต่อกันครั้งแรกระหว่างรัฐบาลสยามและรัฐบาลสหรัฐอเมริกา หรือ 185 ปี เมื่อนับความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการได้เริ่มขึ้น การค้าระหว่างทั้งสองประเทศเจริญขึ้นจนนำไปสู่การลงนามในสนธิสัญญาไมตรีและพาณิชย์ ในวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2376 อันเป็นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) และประธานาธิบดีแอนดรูว์ แจ็กสัน (ประธานาธิบดีคนที่ 7 ของสหรัฐฯ) นอกจากนั้น ยังพบพระราชสาส์นแสดงไมตรีจิต

ของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 ในยุคสงครามกลางเมืองสหรัฐฯ และสารตอบจากประธานาธิบดี อับราฮัม ลินคอล์น ถึงในหลวงรัชกาลที่ 4 และซึ่งลงท้ายแทนตัวเองว่า “สหายแท้ของพระองค์ อับราฮัม ลินคอล์น วอชิงตัน 3 กุมภาพันธ์ 1862....”

ย้อนไปถึงข้อความในจดหมายของพระยาสุรียวงศ์มนตรีที่ได้ส่งไปนั้น มีข้อความที่ระบุว่า “พ่อค้าที่ประสงค์ จะทำการค้ากับสยามให้นำปืนคาบศิลามาด้วย” จึงเกิดการแลกเปลี่ยนอาวุธดังกล่าวของสหรัฐฯ กับน้ำตาลของสยาม เพราะเหตุนี้ ในช่วงพ.ศ. 2363 - 2372 เรืออเมริกันหลายลำจึงเดินทางมากรุงเทพฯ มหานครเพื่อซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า และก็ไม่เคยมีอากรว่าต้องการจะเอาสยามประเทศเป็นอาณานิคมเมืองขึ้นแต่อย่างใด สหรัฐเป็นประเทศที่มองไทยว่าในสถานะมิตรมายาวนานสองศตวรรษ โดยเฉพาะ ในเหตุการณ์หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ล้นสุดลง ซึ่งโดยหลักการแล้ว ไทยต้องมีสถานะเป็นรัฐผู้แพ้สงคราม เนื่องจากรัฐบาลไทยสมัยนั้นเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น แต่สหรัฐอเมริกากลับพยายามช่วยให้ประเทศไทยได้รอดพ้นจากสถานะอันลำบากนั้น ส่วนหนึ่ง เนื่องจาก

ผลงานของเสรีไทย ที่ให้การสนับสนุนฝ่ายสัมพันธมิตร เป็นอย่างดี และส่วนหนึ่งก็ด้วยมิตรไมตรีที่ไทยกับสหรัฐ มีมาช้านาน และพระมหากษัตริย์ของไทย ก็ทรงแสดงไมตรีจิตในยามที่สหรัฐฯ ลำบาก ต่อมา ในช่วงสงครามเย็น สหรัฐอเมริกายิ่งเห็นความสำคัญของไทยมากขึ้น รวมทั้งทั้งในความมหัสจรรย์ของราชอาณาจักรไทยในสถานะโดมิโนที่ไม่ยอมล้มตามกระแสลัทธิคอมมิวนิสต์ที่ค่อยๆ แผ่ขยายในภูมิภาคเอเชีย

(CALFEX) ซึ่งมีการใช้กระสุนจริงเล็งไปที่เป้าหมายที่กำหนดไว้ กองทหารจู่โจมชายหาดและโซนลงจอดในขณะที่เกิดไฟไหม้ครั้งนี้ กิจกรรมที่สองคือการฝึกการโพสต์คำสั่ง (CPX) ซึ่งเจ้าหน้าที่ทหารมีส่วนร่วมในเกมสงครามคอมพิวเตอร์บรรเทาภัยพิบัติหรือภารกิจด้านมนุษยธรรมในหลายวัน และกิจกรรมสุดท้ายคือการช่วยเหลือประชากรไทยในท้องถิ่น

หลังจากที่ประเทศบราซิลได้กลายเป็นคอมมิวนิสต์ครบชุดเมื่อปี 2521 สหรัฐฯ ได้ริเริ่ม จัดการช้อมรบกับกองทัพไทยชื่อ Cobra Gold ครั้งแรกเมื่อปี 2525 เพื่อทำหน้าที่เป็นฐานฝึกทหารเพื่อปรับปรุงการประสานงานระหว่างกองกำลังของสหรัฐฯ และไทยทั้งในด้านการเป็นทหารและมนุษยธรรม นอกจากนี้ยังมีเป้าหมายในการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯและไทยซึ่งเป็นพันธมิตรที่เก่าแก่ที่สุดของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาค และป้องปรามการรุกรานของฝ่ายคอมมิวนิสต์

ในปี 2557 คอบร้าโกลด์มีกิจกรรมที่แตกต่างกันสามประการ สิ่งแรกคือการฝึกช้อมแบบใช้อาวุธยิงร่วม

ความร่วมมือด้านความมั่นคงไทย-สหรัฐอเมริกา จากป็นคาบศึลา สู่ การซ้อมรบคอบบร้าโกลด์

คอบร้าโกลด์ได้ขยายไปถึง 35 ประเทศ ณ ปี 2559 รวมถึง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้ และประเทศอื่น ๆ ในเอเชียใต้และมหาสมุทรแปซิฟิก จีนได้เข้าร่วมการฝึกคอบร้าโกลด์เป็นครั้งแรกในปี 2558 ด้วยเช่นกัน โดยได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมการฝึกอบรมการช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม สำหรับครั้งล่าสุดในปี 2562 ได้จัดไป เมื่อวันที่ 11-22 กุมภาพันธ์ 2562 หรือนับเป็นครั้งที่ 38 โดยมีประเทศเข้าร่วมการฝึกหลักจำนวน 7 ประเทศ ประกอบด้วย ไทย สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย สาธารณรัฐเกาหลี และมาเลเซีย ประเทศที่เข้าร่วมการฝึกเพิ่มเติมในโครงการช่วยเหลือประชาชน จำนวน 2 ประเทศ ประกอบด้วย จีน และอินเดีย ประเทศในโครงการเสนาธิการผสมส่วนเพิ่มนานาชาติหรือ MPAT จำนวน 10 ประเทศ ประกอบด้วย ออสเตรเลีย บังกลาเทศ แคนาดา ฝรั่งเศส อังกฤษ มองโกเลีย เนปาล นิวซีแลนด์ ฟิลิปปินส์และฟิจิ ประเทศที่เข้าร่วมสังเกตการณ์ฝึก หรือ COLT จำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา ลาว เวียดนาม บรูไน เมียนมา ปากีสถาน ศรีลังกา อิสราเอล เยอรมนี และสวีเดน สำรอง สวิตเซอร์แลนด์ รวมทั้งสิ้น 29 ประเทศ นับเป็นมหกรรมการร่วมฝึกซ้อมทางทหารที่ใหญ่ที่สุด และสามารถข้ามทะเลลงอุปสรรคด้านอุดมการณ์ และระบอบการเมืองที่แตกต่างกันได้สิ้นเชิง

ข้อมูลในส่วนการซ้อม Cobra Gold 2019

โดย PPTV Online เผยแพร่ 23 ม.ค. 2562,15:30น.

โดยในปีนี้เป็นารฝึก Light Year มีขอบเขตการฝึกประกอบด้วย การฝึกฝ่ายเสนาธิการ โครงการช่วยเหลือประชาชน การฝึกภาคสนาม และกิจกรรมเสริม สำหรับการฝึกภาคสนาม เช่น การฝึกโจมตีสะเทินน้ำสะเทินบก (Amphibious Exercise : AMPHIBEX) ใช้พื้นที่ สนามฝึกกองทัพเรือ บริเวณหาดยาว จ.ชลบุรี ประกอบด้วยฝ่ายไทย สหรัฐฯ และสาธารณรัฐเกาหลี ส่วนการฝึกอพยพพลเรือนออกจากพื้นที่ขัดแย้ง (Non-Combatant Evacuation/Rescue of Japanese Nationals Overseas : NEO/RJNO) ใช้พื้นที่ กองบิน 46 จ.พิษณุโลก ประกอบด้วยฝ่ายไทย สหรัฐฯ และญี่ปุ่น การฝึกดำเนินกลยุทธ์ด้วยกระสุนจริง (Combined Arms Live Fire Exercise : CALFEX) ณ สนามฝึกกองทัพภาคที่ 3 บ้านด่านลานหอย จ.สุโขทัย ประกอบด้วยฝ่ายไทย สหรัฐฯ สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่นและสาธารณรัฐเกาหลี ส่วนการฝึกเพิ่มเติม เช่น การฝึกกวาดล้างทุ่นระเบิดและการทำลายระหว่างชุดเก็บกู้วัตถุระเบิดฝ่ายสหรัฐและเจ้าหน้าที่จากศูนย์ทุ่นระเบิดแห่งชาติ (ศทช.) ในพื้นที่ จ.สุรินทร์ และ จ.อุบลราชธานี

แม้ว่า ที่ตั้งของไทยและสหรัฐอเมริกจะอยู่ห่างไกลกัน แต่ด้วยความใกล้ชิดทางด้านการเมืองและความมั่นคงรวมทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงทำให้ไทยยังคงเป็นพันธมิตรที่สำคัญที่สุดประเทศหนึ่งในเอเชียของสหรัฐอเมริกาเสมอมา

"รำลึก ท่าน ออก. วีระชัย พลาศรัย สุดยอดผู้นำ ทีม ปกท. ของพวกเรา"

รำลึกถึงท่านทูตวีระชัย พลาศรัย

ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับท่านทูตวีระชัย ในฐานะหนึ่งในทีมประเทศไทย ประจำกรุงวอชิงตัน ท่านได้ให้นโยบายในการทำงานที่ชัดเจนกับสมาชิกทีมประเทศไทยที่มาจากหลายหน่วยงาน ท่านให้เกียรติกับหัวหน้าส่วนราชการในทีม และยังให้ความรู้ในเรื่องเอกสิทธิ์ความคุ้มกันทางการทูต รวมทั้งกฎหมายการเลือกตั้งที่ได้มีโอกาสถามท่านเป็นครั้งสุดท้ายที่ได้พบท่าน

ด้วยความเคารพและระลึกถึงเสมอคะ
สุมาลี สติตชัยเจริญ
อัครราชทูต (ฝ่ายเศรษฐกิจและการคลัง)

เป็นช่วงเวลาเพียงปีเศษนับตั้งแต่เมื่อท่านมาดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน ท่านทูตวีระชัย ได้ให้ความดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี ยังรู้สึกประทับใจถึงทุกวันนี้ถึงการทำท่าน มาพูดคุยด้วยตัวเองที่ห้องทำงานชั่วคราว เรื่องการปรับปรุงห้องทำงาน ทำให้รู้สึกว่าได้เป็นผู้ได้บังคับบัญชาที่ท่านต้องดูแล และเป็นน้องที่ท่านให้ความเอาใจใส่ ไม่ใช่เพียงแค่นคนที่ได้มาทำงานภายใต้หลังคาเดียวกัน ท่านให้ความเป็นกันเอง มีรอยยิ้มที่สดใส และสนทนาทักทายทุกครั้งที่พบกัน ท่านเป็นนักการทูตมืออาชีพที่น่ายกย่องนับถือ จึงน่าเสียดายอย่างยิ่งที่ประเทศไทยต้องสูญเสียคนเก่งมากความสามารถเช่นท่านไป

ศิราณี แสนราช
อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายการเมือง)

"รำลึก ท่าน ออก. วีรชัย พลาศรัย สุดยอดผู้นำ ทีม ปทท. ของพวกเรา" โดย นายบพต คันธมาศ อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์) สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงวอชิงตัน

หากจะกล่าวถึงงานด้านความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สหรัฐอเมริกาถือเป็นคู่ค้าที่สำคัญที่สุดด้วยปริมาณการค้าที่สูงเป็นลำดับต้นๆ ของไทย ท่านทูตวีรชัย พลาศรัย จึงให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐฯ รวมไปถึงความร่วมมือทางเศรษฐกิจในด้านอื่นๆ เป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ในการทำงานของทีมประเทศไทย ภายใต้การนำของท่านทูตวีรชัยฯ เพื่อเจรจาแก้ไขปัญหาทางการค้าไทย-สหรัฐฯ ไม่ว่าจะประเด็นเกี่ยวกับ GSP IUU และประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้นำหลักเกณฑ์ด้านกฎหมายระหว่างประเทศและประสบการณ์ด้านการเจรจาในเวทีพหุภาคีของท่านมาเป็นแนวทางในการดำเนินการ ตลอดจนการเน้นย้ำให้เห็นถึงความตั้งใจ และจริงจังของฝ่ายไทยในการดำเนินการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการค้าและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศ

ท่านทูตวีรชัยฯ เป็นผู้ที่ไม่ใส่ใจในรายละเอียด โดยหลายครั้งได้เน้นย้ำกับฝ่ายสหรัฐฯ อยู่เสมอในการประชุมหารือสองฝ่ายว่า ท่านต้องการเห็นความคืบหน้าในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า ความร่วมมือในด้านต่างๆ ตั้งแต่ระดับเจ้าหน้าที่จนถึงระดับนโยบายที่จะสามารถนำมาใช้พัฒนาและส่งเสริมความสามารถในการส่งออกนำเข้าของทั้งสองฝ่าย รวมถึงผลักดันด้านการค้าบริการ โดยทั้งสองประเทศจะต้องได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน บนพื้นฐานของความสัมพันธ์ระหว่างไทย-สหรัฐฯ (Spirit of Cooperation) ในทุกมิติ

ตลอดระยะเวลาในการทำงานของท่านทูตวีรชัยฯ ณ กรุงวอชิงตัน ท่านได้ทำงาน อย่างเต็มกำลังความสามารถเพื่อพัฒนาและส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ให้เข้มแข็ง รวมทั้งความพยายามอย่างยิ่งในการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาทางการค้าให้กับประเทศไทย การสูญเสียครั้งนี้น่าความอาลัยแก่พวกเราทีมประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง ท่านทูตวีรชัยฯ จะอยู่ในความทรงจำของพวกเราทุกคนตลอดไป

"รำลึก ท่าน ออก. วีระชัย พลาศรัย สุดยอดผู้นำ ทีม ปทท. ของพวกเรา"

นายปิยวัฒน์ นายโกวิท รักษาการผู้อำนวยการ
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

ด้วย ตลาดสหรัฐฯ เป็นตลาดขนาดใหญ่เป็นอันดับต้นของไทย การค้าสินค้าระหว่างไทยและสหรัฐฯ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการนำเข้าสินค้าเกษตรและประมงจากประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็น ข้าว ยางพารา กุ้ง ปลาหูฉลาม ฯลฯ สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (สปช ดี.ซี.) จึงให้ความสำคัญในเรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและแก้ไขอุปสรรคทางการค้าสินค้าเกษตรและประมง ที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นอุปสรรคทางด้านการค้าที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Barriers: NTBs) ด้านกฎระเบียบและข้อกำหนดที่มีบริบทการกีดกันซึ่งทวีความรุนแรง/เข้มข้นมากขึ้นในปัจจุบัน

สืบเนื่องจากประเด็นปัญหาดังกล่าว ภายใต้การทำงานของทีมประเทศไทย ท่านทูตวีระชัยฯ ได้ให้ความสำคัญโดยการเข้าพบหารือกับผู้บริหารระดับสูงของสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อชี้แจงข้อเท็จจริงและการดำเนินงานของหน่วยงานของไทยในการแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานข้อกำหนดและสถานะข้อเท็จจริงในปัจจุบันของไทยโดยมุ่งหวังที่อยากจะเห็นสินค้าเกษตรที่มีลักษณะเด่นด้านคุณภาพมีขีดความสามารถในการแข่งขันและเป็นที่ต้องการของประเทศคู่ค้า สามารถจำหน่ายได้ทั่วภูมิภาคของโลก

การจากไปในครั้งนี้จึงเป็นการสูญเสียทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของสถานทูตและของประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง ด้วยท่านทูตฯ เป็นนักการทูตที่มีฝีมือและความชำนาญทางกฎหมาย สามารถประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์และสถานะที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

และด้วยความอาลัย ท่านทูตวีระชัยฯ จะอยู่ในความทรงจำของเราตลอดไป ...

ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ ทางการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา

ที่มา : US Watch Ministry of Foreign Affairs, Thailand

ไทยและสหรัฐฯ มีความสัมพันธ์มายาวนาน โดยเริ่มต้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี 2376 จากที่ทั้งสองฝ่ายมีสนธิสัญญาไมตรีและการพาณิชย์ (Treaty of Amity and Commerce) ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ สหรัฐฯ ได้จัดส่งคณะทูตสหรัฐฯ มายังไทยเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสนใจของสหรัฐฯ ที่จะติดต่อค้าขายกับไทยในช่วงต้นของ กรุงรัตนโกสินทร์ หลังจากที่得有ชาติตะวันตกอื่นๆ เช่น โปรตุเกส และสหราชอาณาจักร ได้เข้ามาค้าขายกับไทยอยู่ก่อนแล้ว ทั้งนี้ ไทยและ สหรัฐฯ ได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการในปี 2399

แม้ว่าทั้งสองฝ่ายจะมีสนธิสัญญาไมตรีและการพาณิชย์ความสัมพันธ์กันอย่างเป็นทางการ รวมทั้งเรือสินค้าสหรัฐฯ ได้เริ่มต้นเดินทางมาถึงไทยแล้วก็ตาม แต่ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศก็ยังไม่ขยายตัว เนื่องจากไม่มีการติดต่อที่ใกล้ชิด ฝ่ายไทยยังคงบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการค้ากับต่างประเทศ และยังคงมีการผูกขาดกิจการต่างๆ

ในช่วงที่ไทยจำเป็นต้องดำเนินนโยบายให้พ้นภัยคุกคามจากลัทธิอาณานิคมของประเทศมหาอำนาจยุโรป ที่ปรึกษาชาวสหรัฐฯ ซึ่งเป็นชาติที่มีความเป็นกลาง และไม่ได้แบ่งชั้นทางผลประโยชน์ต่างๆ โดยเฉพาะการแสวงหาอาณานิคมกับประเทศยุโรปในภูมิภาค ได้เข้ามามีบทบาทในการเป็นที่ปรึกษาด้านการต่างประเทศ การศาล การพัฒนา และคำปรึกษาทั่วไปให้กับไทยโดยที่ปรึกษาชาวสหรัฐฯ คนแรก ได้แก่ นาย Edward H. Strobel

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ไทยจำเป็นต้องประกาศสงครามกับสหราชอาณาจักรและสหรัฐฯ ในปี 2485 อย่างไรก็ตาม รัฐบาลสหรัฐฯ ในขณะนั้นไม่ได้ประกาศสงครามกับไทย เนื่องจากมีการจัดตั้งเสรีไทยในสหรัฐฯ และ รัฐบาลสหรัฐฯ ให้การสนับสนุน รวมทั้งการจัดตั้งขบวนการต่อต้านญี่ปุ่นในไทย ซึ่งมีผลอย่างมากต่อสถานการณ์ภายหลังสงครามของไทยที่สหรัฐฯ สนับสนุนท่าทีที่ผ่านมาของไทย โดยถือว่าไทยไม่ได้เป็นคู่สงครามแต่เป็นดินแดนที่ถูกยึดครอง (occupied territory) ในระหว่างสงคราม ภายหลังสงครามสหรัฐฯ ได้ฟื้นฟูความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทยในทันที

ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ ทางการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา

ในยุคหลังสงครามเย็น ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การค้ากลายเป็นประเด็นหลักของความสัมพันธ์ระหว่างกัน ความสำคัญของความสัมพันธ์ทางการค้าไทย - สหรัฐฯ ได้รับความสนใจจากสาธารณชนอย่างจริงจังประมาณปี 2517 เมื่อสหรัฐฯ เริ่มใช้นโยบายกีดกันทางการค้า

ในช่วงทศวรรษ 1970 สหรัฐฯ เริ่มประสบปัญหาขาดดุลการค้าอย่างรุนแรง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการแข็งตัวของค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ และการสูญเสียตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศให้แก่ประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (Newly Industrialized Countries / NICS) เช่น ฮองกง เกาหลี และไต้หวัน อย่างไรก็ตาม สหรัฐฯ เห็นว่าปัญหาดังกล่าวนี้ไม่ได้มีสาเหตุมาจากการสูญเสียความสามารถในการแข่งขันของสหรัฐฯ เอง หากแต่เป็นเพราะสหรัฐฯ ต้องเผชิญกับการค้าอย่างไม่เป็นธรรม (unfair trade practices) จากประเทศคู่ค้า ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว รัฐบาลสหรัฐฯ จึงปรับเปลี่ยนนโยบายการค้าระหว่างประเทศจากการค้าเสรีมาเป็นนโยบายการค้าเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Trade Policy) กฎหมายการค้าของสหรัฐฯ มีการเปลี่ยนแปลงหลายครั้ง มาตรการที่มีนัยสำคัญต่อไทยมาก นั่นคือ Special 301 ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สหรัฐฯ ใช้ในการระบุประเทศที่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของสหรัฐฯ โดยจะกำหนดให้เป็น Priority Foreign Countries (PFC) เพื่อสอบสวนและดำเนินการตอบโต้ต่อไป

ปัญหาการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐฯ เริ่มรุนแรงขึ้นในปี 2528 และดำเนินติดต่อกันเป็นเวลาเกือบ 10 ปี โดยส่วนใหญ่สหรัฐฯ จะกดดันไทยให้ปฏิบัติตามข้อเรียกร้องต่างๆ ด้วยการขู่ว่าจะยกเลิกสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร (Generalised System of Preferences / GSP) ที่สหรัฐฯ ให้แก่สินค้าออกของไทยตั้งแต่ปี 2519 โดยปราศจากเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อ GSP รุ่นแรก (first generation GSP) หมดอายุลงในปี 2527 สหรัฐฯ ได้ปรับนโยบายเกี่ยวกับ GSP โดยกำหนดให้ประเทศที่จะรับสิทธิประโยชน์ภายใต้ GSP รุ่นที่สองจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข เช่น เปิดตลาดภายในประเทศให้แก่สินค้าจากสหรัฐฯ คู่ครองสิทธิแรงงาน คู่ครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของสหรัฐฯ เนื่องจาก อัตราการขยายตัวของการส่งออกสินค้าไทยไปยังสหรัฐฯ ภายใต้ GSP สูงเกือบร้อยละ 30 ต่อปี ทำให้ความเสียหายที่สินค้าออกของไทยจะถูกตัด GSP เป็นประเด็นอ่อนไหวมากสำหรับเศรษฐกิจในภาพรวม

ในระยะแรก (ปี 2528 - 2531) ข้อขัดแย้งทางการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ส่วนใหญ่จะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับลิขสิทธิ์ โดยสหรัฐฯ เรียกร้องให้ไทยให้การคุ้มครองลิขสิทธิ์แก่งานของคนชาติสหรัฐฯ และให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายลิขสิทธิ์ ในขณะที่ท่าทีของไทย คือ ไทยให้การคุ้มครองลิขสิทธิ์แก่ทุกชาติสมาชิกของ Berne Convention ซึ่งลิขสิทธิ์ของคนชาติสหรัฐฯ จะได้รับการคุ้มครองทันทีที่สหรัฐฯ เข้าเป็นสมาชิก Berne Convention ปัญหาทางการค้าระหว่างไทย - สหรัฐฯ ในเรื่องนี้กลายเป็นประเด็นอ่อนไหวทางการเมืองสร้างความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ข้อขัดแย้งในกรณีลิขสิทธิ์ยุติลงเมื่อสหรัฐฯ เข้าเป็นสมาชิก Berne Convention ในปี 2532

นอกเหนือจากข้อขัดแย้งกรณีลิขสิทธิ์แล้ว สหรัฐฯ ยังได้ขยายข้อเรียกร้องไปถึงการคุ้มครองสิทธิบัตร โดยต้องการให้ไทยแก้ไขกฎหมายสิทธิบัตรให้ครอบคลุมถึงผลิตภัณฑ์ยา ในขณะที่ไทยเสนอที่จะดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ที่เกี่ยวข้องกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights - TRIPs) ซึ่งเป็นความตกลงย่อยภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและภาษี (General Agreement on Tariffs and Trade - GATT) โดยจะมีมาตรการชั่วคราว ที่จะให้การคุ้มครองแก่ผลิตภัณฑ์ยาใหม่ของสหรัฐฯ เป็นเวลา 18 เดือน หลังจากวางตลาดในไทย สหรัฐฯ ปฏิเสธข้อเสนอมของไทย และในปี 2532 ได้ยกเลิก GSP สำหรับสินค้าไทย 8 ชนิด ได้แก่ ข้าว mug bean เพอร์นิเจอร์ไม้ เครื่องประดับทำจากเงิน หินมีค่า ดอกไม้ประดิษฐ์ ชิ้นส่วนโทรศัพท์ และกระเบื้องผนังโมเสค สหรัฐฯ ได้กดดันไทยอย่างต่อเนื่อง และขู่ที่จะดำเนินการตาม Special 301 ด้วยการยกเลิก GSP สำหรับสินค้าไทยเป็นมูลค่าเท่ากับมูลค่าการสูญเสียของสหรัฐฯ อันเนื่องมาจากการถูกละเมิดสิทธิบัตร หลังจากการเจรจาต่อเนื่องกันเป็นเวลาถึง 4 ปี ในปี 2535 รัฐบาลไทยได้ออกกฎหมายสิทธิบัตรฉบับใหม่เพื่อให้เป็นไปตามข้อเรียกร้องของสหรัฐฯ

วิกฤตเศรษฐกิจปี 2540 กับบทบาทของสหรัฐฯ

วิกฤตเศรษฐกิจในเอเชีย ซึ่งเริ่มจากวิกฤตการณ์ทางการเงินการคลังในไทยเมื่อเดือนกรกฎาคม 2540 เป็นเหตุการณ์สำคัญซึ่งมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ในภาพรวมระหว่างไทย - สหรัฐฯ ในสภาวะการณ์ที่ประเทศขาดเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ และภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคการเงินอยู่ในสภาพล้มละลาย ไทยจึงต้องแสวงหาความช่วยเหลือจากต่างประเทศ โดยในขั้นต้น ไทยได้พยายามขอความช่วยเหลือทางการเงินโดยตรงจากสหรัฐฯ ซึ่งไม่ได้รับความร่วมมือ เพราะสหรัฐฯ เห็นว่าปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเพียงแค่อุปสรรคเล็กน้อยในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจเท่านั้น

อย่างไรก็ดี ในเวลาต่อมารัฐบาลสหรัฐฯ ได้อนุมัติความช่วยเหลือให้แก่รัฐบาลไทยโดย IMF ซึ่งเป็นสถาบันทางการเงินระหว่างประเทศที่สหรัฐฯ เป็นประเทศที่ให้เงินสนับสนุนมากที่สุด โดย IMF ได้จัดสรรเงินกู้จำนวน 16.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพื่อช่วยบรรเทาสภาวะการขาดเงินทุนสำรองในระยะสั้น อย่างไรก็ตาม IMF ได้กำหนดให้ไทยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไข เช่น ต้องลดรายจ่ายภาครัฐ เพื่อให้งบประมาณสมดุลต้องแปรรูปรัฐวิสาหกิจต้องปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจต้องพัฒนาธรรมาภิบาลทั้งในภาครัฐและเอกชน ถึงแม้ว่าเงื่อนไขเหล่านี้จะเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจไทยในระยะยาว แต่ในสถานการณ์เฉพาะหน้าขณะนั้น กลับสร้างข้อจำกัดให้แก่ไทยในการหลุดพ้นจากวิกฤตเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก

นอกจากนั้น รัฐบาลยังได้ออกข้อมติเพื่อสนับสนุนไทยในการดำเนินนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหา วิกฤตเศรษฐกิจ ซึ่งมีส่วนช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่ธุรกิจสหรัฐฯ เป็นอย่างมาก และ U.S. Export-Import Bank ได้จัดสรรเงินกู้ยืมระยะสั้นจำนวน 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับภาคธุรกิจเอกชน รวมทั้งรัฐบาลสหรัฐฯ ยังได้ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนไทยที่กำลังศึกษาในสหรัฐฯ ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจด้วย เช่น การจัดสรรทุนการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน 165 ทุน การให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน

ประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ ทางการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา

และการฝึกอาชีพผ่านองค์กรต่างๆ และการลดหย่อนกฎระเบียบด้านการเข้าเมือง เพื่อให้ให้นักเรียนไทยสามารถทำงานเพื่อนำรายได้มาสนับสนุนการศึกษา เป็นต้น

ในส่วนของภาคเอกชนนั้น ภาคธุรกิจสหรัฐฯ ไม่ถอนการลงทุนออกจากไทย และในหลายอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และส่วนประกอบ และธนาคาร บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทประกันภัยต่างๆ สหรัฐฯ ยังมีการลงทุนในไทยเพิ่มขึ้นอีกด้วย ซึ่งช่วยเสริมสภาพคล่อง และช่วยมิให้กิจการจำนวนมากต้องล้มละลาย ผลที่ตามมา คือ สหรัฐฯ ได้เข้ามาถือหุ้นใหญ่ในกิจการเป็นจำนวนมาก

ภายหลังเหตุการณ์ก่อการร้ายในสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ถือเป็นจุดปรับเปลี่ยนที่สำคัญของการดำเนินนโยบายการเมืองและความมั่นคงของ สหรัฐฯ ได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการต่อต้าน การก่อการร้ายในลำดับแรกของนโยบายด้านดังกล่าว ในฐานะพันธมิตรทางสนธิสัญญา สหรัฐฯ ประสงค์ให้ไทยสนับสนุนและเป็นแนวร่วมในการต่อต้านการก่อการร้ายในเวทีการ เมืองโลกอย่างเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแสดงให้ประชาคมระหว่างประเทศเห็นถึงการสนับสนุนที่สหรัฐฯ ได้รับจากประเทศต่างๆ ซึ่งที่ผ่านมา ไทยก็ได้ตอบสนองในฐานะพันธมิตรหลักของ สหรัฐฯ ด้วยการให้ความร่วมมือกับสหรัฐฯ ในขอบเขตที่พึงกระทำได้โดยไม่กระทบต่อผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติ

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ในปัจจุบัน

เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี พบหารือกับประธานาธิบดีสหรัฐฯ โดนัลด์ ทรัมป์ ที่ทำเนียบขาว วอชิงตัน สหรัฐอเมริกา โดยผู้นำทั้งสองคนได้เห็นชอบที่จะกระชับความเป็นพันธมิตรทางความมั่นคงและความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับสหรัฐฯ มากยิ่งขึ้น

พล.อ.ประยุทธ์เป็นนายกรัฐมนตรีไทยคนแรกในรอบ 12 ปีที่เดินทางไปเยือนและหารือกับประธานาธิบดีสหรัฐฯ และเป็นผู้นำของอาเซียนคนที่ 3 ที่ได้เดินทางไปสหรัฐฯ ตามหลังผู้นำเวียดนาม มาเลเซีย และหลังจากนี้อีก 1 เดือน นายกรัฐมนตรี ลี เซียน ลุง ของสิงคโปร์ก็ได้รับเชิญไปเยือนสหรัฐฯ

ทั้งสี่นอกและสี่ไทยหลายรายมองว่านโยบายด้านการค้าและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของทรัมป์เริ่มต้นชัดเจนมาก และการผูกสัมพันธ์กับอาเซียนก็เป็นเป้าหมายสำคัญของสหรัฐฯ ในการดำเนินนโยบายถ่วงดุลอำนาจในภูมิภาค ภายหลังจากจีนได้แผ่อิทธิพลเข้ามาในเขตนี้มากขึ้นเรื่อยๆ

ส่วนความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจนั้น ข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ระบุว่าปัจจุบันสหรัฐฯ เป็นประเทศคู่ค้าอันดับ 3 ของไทย รองจากจีนและญี่ปุ่น มูลค่าการค้า 2 ฝ่ายในช่วงเดือน ม.ค. – มี.ค. 2562 สูงถึง 4 แสน 6 หมื่นล้านบาท โดยมีอัตราขยายตัวเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีที่ผ่านมา คือ ร้อยละ 38.14

การค้าระหว่างประเทศของไทยกับสหรัฐอเมริกา

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

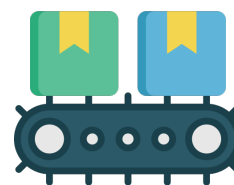
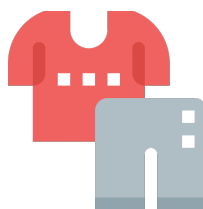
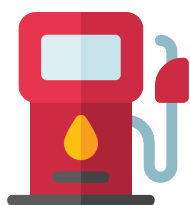
รายการ	มูลค่า : ล้านบาท			
	2560	2561	2561 (ม.ค.-มี.ค.)	2562 (ม.ค.-มี.ค.)
ไทย - โลก				
มูลค่าการค้า	15,593,383.59	16,191,539.57	3,951,389.01	3,882,792.42
การส่งออก	8,006,265.18	8,093,441.39	1,999,316.79	1,957,837.63
การนำเข้า	7,587,118.41	8,098,098.18	1,952,072.22	1,924,954.79
ดุลการค้า	419,146.76	-4,656.79	47,244.57	32,882.84
ไทย - สหรัฐอเมริกา				
มูลค่าการค้า	1,407,351.71	1,389,013.73	334,946.08	462,702.58
การส่งออก	898,823.30	898,362.85	210,791.48	277,470.78
การนำเข้า	508,528.41	490,650.88	124,154.60	185,231.80
ดุลการค้า	390,294.89	407,711.98	86,636.88	92,238.98

สินค้านำเข้าจากสหรัฐอเมริกา 10 อันดับแรก (ปี 2561)

1. แผงวงจรไฟฟ้า
2. เคมีภัณฑ์
3. พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช
4. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ
5. น้ำมันดิบ
6. สัตว์และพืชสำหรับทำพันธุ์
7. เครื่องบิน เครื่องร่อน อุปกรณ์การบินและส่วนประกอบ
8. เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ
9. ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์
10. เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ

สินค้าส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา 10 อันดับแรก (ปี 2561)

1. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ
2. ผลิตภัณฑ์ยาง
3. อัญมณีและเครื่องประดับ
4. อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป
5. รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ
6. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล
7. เครื่องนุ่งห่ม
8. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์
9. แผงวงจรไฟฟ้า
10. เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ และส่วนประกอบ

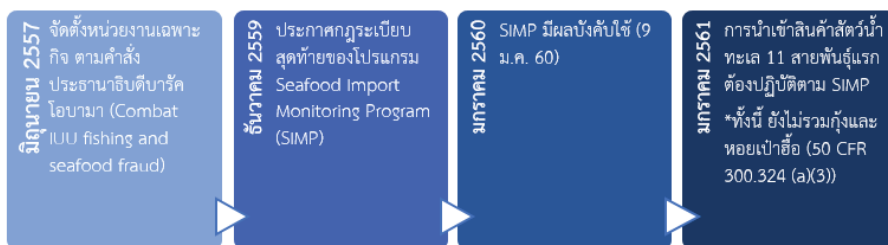
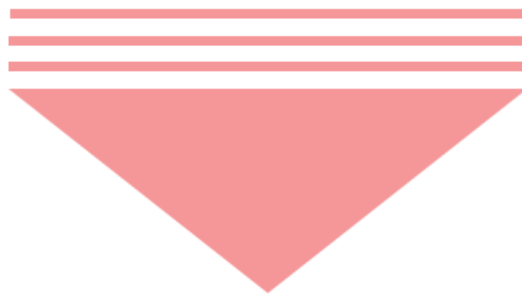

กฎระเบียบที่สำคัญด้านประมงของสหรัฐฯ ที่มีผลต่อการประมงของประเทศไทย

1. ระเบียบ SEAFOOD IMPORT MONITORING PROGRAM (SIMP)

เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2557 สหรัฐฯ จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะกิจเพื่อต่อต้าน ป้องกัน และปราบปรามการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Combat Illegal, Unreported and Unregulated Fishing – IUU) ตามคำสั่งของประธานาธิบดีบารัค โอบามา โดยสหรัฐฯ ได้จัดตั้ง Seafood Import Monitoring Program (SIMP) เพื่อสนองนโยบายการป้องกันการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU Fishing) และใช้ในการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับแหล่งที่มาของปลาและสินค้าปลา ซึ่งในเบื้องต้น SIMP จะเริ่มใช้บังคับกับสัตว์น้ำสายพันธุ์กลุ่มเสี่ยง 13 สายพันธุ์ (at-risk species) ได้แก่ abalone*, atlantic cod, blue crab (atlantic), dolphinfish (mahi mahi) grouper, king crab (red), pacific cod, red snapper, sea cucumber, sharks, shrimp*, swordfish และ albacore (bigeye, skipjack และ yellowfin/bluefin tuna) ที่นำเข้ามายังสหรัฐฯ รวมทั้งเป็นการเพิ่มมาตรการป้องกันเศรษฐกิจสหรัฐฯ การรักษาทรัพยากรอาหารของโลก และเพื่อคงไว้ซึ่งความยั่งยืนของแหล่งอาหารทางทะเล

วันที่ 9 ธันวาคม 2559 องค์การบริหารสมุทรศาสตร์และบรรยากาศแห่งชาติสหรัฐฯ (National Oceanic and Atmospheric Administration – NOAA) กระทรวงพาณิชย์สหรัฐฯ ได้อาศัยอำนาจของกฎหมาย Magnuson – Stevens Fishery Conservation and Management Act (MSA) ประกาศกฎระเบียบสุดท้าย (Final Rule) ของระเบียบ Seafood Import Monitoring Program (SIMP) ใน Federal Register Vol. 81, No. 237 ซึ่งมีผลบังคับใช้ (Effective date) วันที่ 8 มกราคม 2560 ทั้งนี้ ในขั้นแรกสหรัฐฯ จะบังคับให้ประเทศผู้นำเข้าปลาและสินค้าปลาที่อยู่ในบัญชีรายชื่อสัตว์น้ำทะเลสายพันธุ์กลุ่มเสี่ยง 11 สายพันธุ์ จาก 13 สายพันธุ์ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว (Compliance date) ในวันที่ 1 มกราคม 2561 ตามที่บัญญัติไว้ใน 50 CFR 300.324 (a)(2) โดยในส่วน 2 สายพันธุ์ที่เหลือ ได้แก่ กุ้งและหอยเป่าฮือ ยังไม่กำหนดวันปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตาม 50 CFR 300.324 (a)(3)

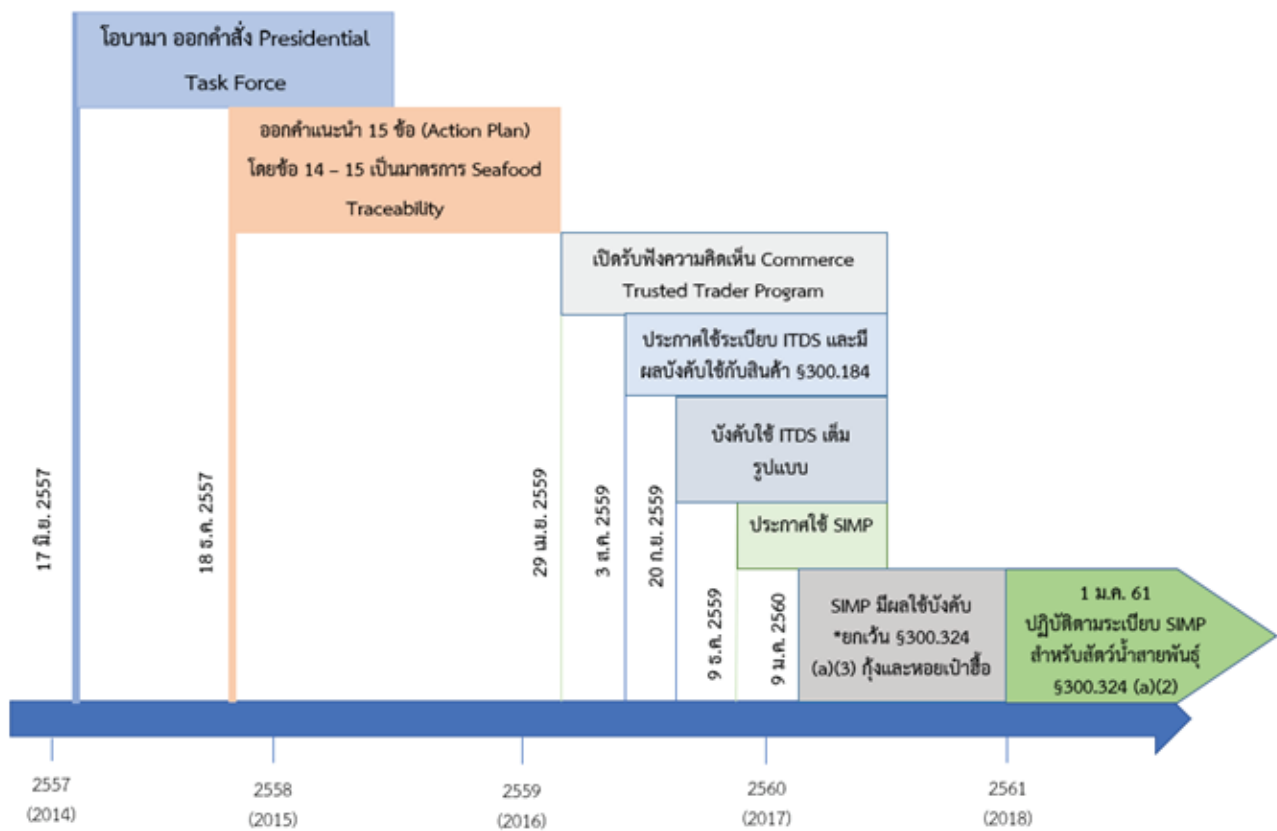

รูปภาพที่ 2.1 : การดำเนินการระเบียบ SIMP

กฎระเบียบที่สำคัญด้านประมงของสหรัฐฯ ที่มีผลต่อการประมงของประเทศไทย

ข้อปฏิบัติตามระเบียบ Seafood Import Monitoring Program (SIMP)

เมื่อระเบียบ SIMP มีผลใช้บังคับ (Effective date) ในวันที่ 9 มกราคม 2560 ประเทศที่นำเข้า และ/หรือ ผู้นำเข้าปลาและสินค้าปลามายังสหรัฐฯ ต้องจัดทำระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Seafood Traceability Program) ให้แก่สหรัฐฯ ซึ่งจะทำให้การจับกุมข้อมูลแหล่งที่มาของสินค้าประมง (Harvest and Landing information) ผ่านระบบ Customs and Border Protection's Automated Commercial Environment (ACE) และระบบ International Trade Data System (ITDS) ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย the Safety and Accountability for Every (SAFE) Port Act of 2006 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะเริ่มปฏิบัติตามระเบียบ SIMP ในวันที่ 1 มกราคม 2561 กับสัตว์น้ำสายพันธุ์เสี่ยงเริ่มแรก 11 สายพันธุ์

รูปภาพที่ 2.2 : แผนผังตารางเวลาการบังคับใช้กฎหมาย Illegal, Unreported, and Unregulated Fishing: IUU

กฎระเบียบที่สำคัญด้านประมงของสหรัฐฯ ที่มีผลต่อการประมงของประเทศไทย

เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2561 หน่วยงาน National Marine Fisheries Service (NMFS) ประกาศกฎระเบียบสุดท้าย (Final Rule) Magnuson-Stevens Fishery Conservation and Management Act; Lifting the Stay on Inclusion of Shrimp and Abalone in the Seafood and Abalone in the Seafood Traceability Program ใน Federal Register Vol.83, No. 79 กำหนดให้ระเบียบ SIMP มีผลใช้บังคับ **กุ้ง (shrimp)** และ **หอยเป๋าฮื้อ (abalone)** (50 CFR 300.324 (a) 3) ที่มาจากการทำประมง (wild capture fisheries) และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (aquaculture operations) โดยระเบียบฯ มีผลใช้บังคับ (Effective Date) วันที่ 24 พฤษภาคม 2561 และวันที่ต้องปฏิบัติตาม (Compliance Date) คือ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยขณะนี้ ประเทศไทยได้มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องดังกล่าวในเรื่องดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

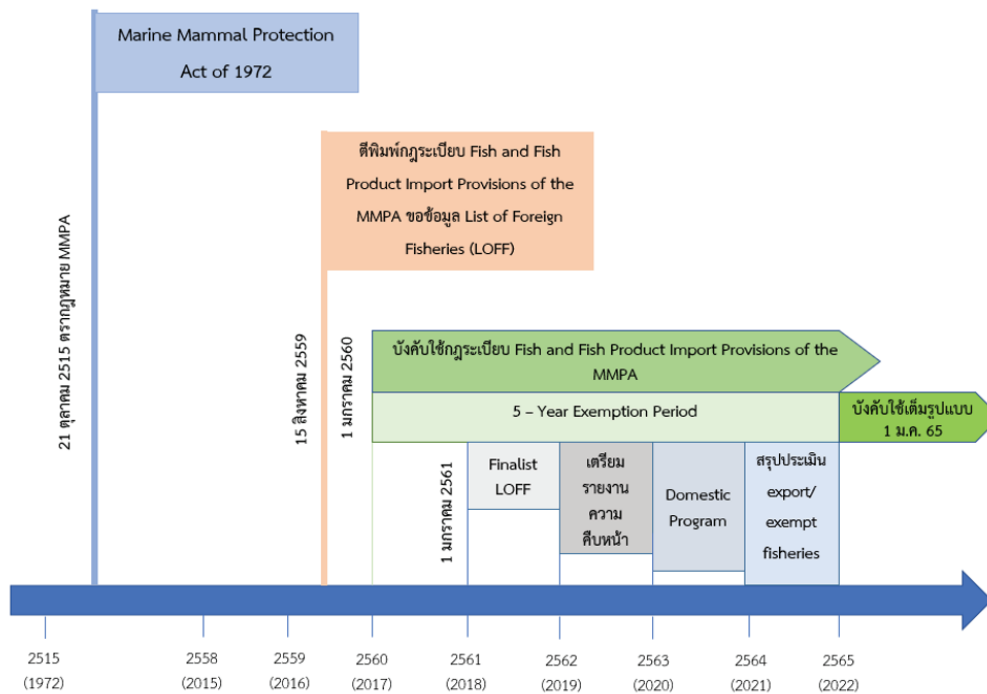
2. ระเบียบ Marine Mammal Protection Act (MMPA)

ระเบียบ MMPA เริ่มใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2560 โดยสหรัฐฯ ได้กำหนดช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่านเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามกฎหมายดังกล่าวไว้ 5 ปี และจะดำเนินการกับประเทศที่ทำการประมงเพื่อการพาณิชย์ (Harvesting Nations) ที่มีการส่งสินค้าเข้าสู่ตลาดสหรัฐฯ โดยประเทศที่ได้รับแจ้งขอข้อมูลจะต้องจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้แก่ NMFS ภายในระยะเวลา ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่สหรัฐฯ แจ้งคำขอข้อมูล โดยสหรัฐฯ จะทำการตีพิมพ์ “the Final LOFF” ผ่านทาง Federal Register ภายในวันที่ 1 มกราคม 2561 ทั้งนี้ หากประเทศผู้ส่งออกปลาและสินค้าปลาไม่ดำเนินการส่งข้อมูลตามที่สหรัฐฯ ร้องขอหรือไม่ผ่านการพิจารณาเปรียบเทียบผลรับรองมาตรฐานหลังจากระยะเวลา 5 ปี นับแต่กฎหมาย MMPA ประกาศใช้บังคับ (1 มกราคม 256๐) ประเทศดังกล่าวจะไม่สามารถนำเข้าปลาและสินค้าปลาไปยังสหรัฐฯ ได้

รูปภาพที่ 2.3 : การดำเนินการระเบียบ MMPA

กฎระเบียบที่สำคัญด้านประมงของสหรัฐฯ ที่มีผลต่อการประมงของประเทศไทย

รูปภาพที่ 2.4 : แผนผังตารางเวลาการบังคับใช้ระเบียบ MMPA

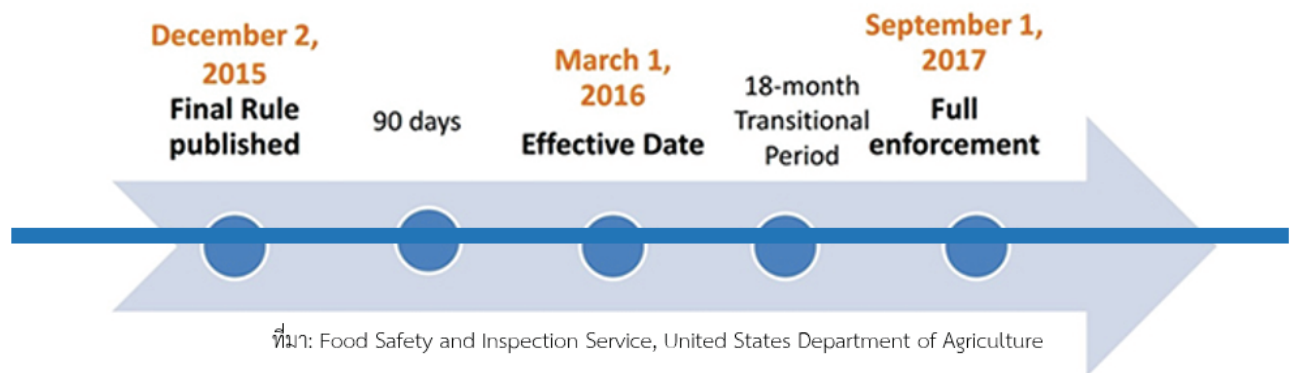
3. กฎหมาย Federal Meat Inspection Act (FMIA)

สืบเนื่องจากการที่สหรัฐฯ แก้ไขกฎหมาย Farm Bill ปี 2014 เพื่อยกระดับมาตรฐานการตรวจสอบสินค้าอาหารนำเข้าประเภทเนื้อสัตว์ สัตว์ปีก ไช้ และ ปลาหนัง (Siluriformes Fish)⁸ (เพิ่มเติมเข้ามาในกฎหมาย Farm Bill ปี 2014) ให้มีความปลอดภัย และถูกสุขลักษณะมากขึ้น ซึ่งในกฎหมาย Farm Bill ปี 2014 ได้กำหนดให้มีการแก้ไขกฎหมาย Federal Meat Inspection Act (FMIA) โดยยกเลิกการใช้คำว่า ปลาตุ๊ก (Catfish) ในผลิตภัณฑ์ปลาที่ 'ไม่' ได้ อยู่ในตระกูล Ictaluridae โดยจัดให้ปลาดังกล่าวอยู่ในตระกูลปลาหนัง (Siluriformes Fish) แทน

กฎหมาย FMIA กำหนดให้หน่วยงาน FSIS กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) มีอำนาจในการตรวจสอบปลาหนังและสินค้าปลาหนัง (Siluriformes Fish and Fish Products) ดังนั้น หน่วยงาน FSIS จึงได้ออกระเบียบ "Mandatory Inspection of Fish of the Order Siluriformes and Products Derived From Such Fish" ซึ่งกำหนดมาตรการตรวจสอบสินค้าดังกล่าว โดยจะทำการสุ่มตรวจสอบสินค้าปลานำเข้าดังกล่าวอย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อไตรมาส เพื่อตรวจสอบพันธุประชากรเคมีตกค้าง และตรวจหาเชื้อซาลโมเนลล่า (Salmonella)

ระเบียบ "Mandatory Inspection of Fish of the Order Siluriformes and Products Derived From Such Fish" ได้ประกาศใน Federal Register, Vol. 80, No. 231 เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 255๘ และมีผลใช้บังคับ (Effective date) วันที่ 1 มีนาคม 2559 ทั้งนี้ หน่วยงาน FSIS ได้กำหนดให้มีช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน 1๘ เดือน (18 Month Transitional Period) ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2559 ถึง วันที่ 1 กันยายน 2560 เพื่อให้ประเทศผู้ส่งออกปลาหนังและสินค้าปลาหนังได้มีการปรับตัวตามกฎระเบียบการนำเข้าที่สหรัฐฯ กำหนด และจะเริ่มบังคับใช้ระเบียบดังกล่าวเต็มรูปแบบหลังจากวันที่ 1 กันยายน 2560 เป็นต้นไป

กฎระเบียบที่สำคัญด้านประมงของสหรัฐฯ ที่มีผลต่อการประมงของประเทศไทย

รูปภาพที่ 2.5 : แผนผังตารางเวลาการบังคับใช้ระเบียบ Mandatory Inspection of Fish of the Order Siluriformes and Products Derived from Such Fish

ทั้งนี้ ปัจจุบัน สหรัฐฯ ได้ประกาศรับรองระบบความปลอดภัยของการผลิตปลาหนัง (ดิบ) ของไทยให้มีความเท่าเทียมกับระบบสหรัฐฯ และประกาศรายชื่อโรงงานไทยที่สามารถส่งออกสินค้าปลาหนังจำนวนทั้งสิ้น 3 โรง เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561¹ ได้แก่

- (1) โรงงาน B.S.A. Food Products Co., Ltd.
- (2) โรงงาน I.T. Foods Industries Co., Ltd. และ
- (3) Sanhara Foods Co., Ltd.

ซึ่งเป็นความสำเร็จเบื้องต้นของไทยในการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว และคาดว่าในอนาคตจะมีโรงงานของไทยได้รับการประกาศรับรองฯ ตามระเบียบฯ มากยิ่งขึ้น

ที่มา สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงวอชิงตัน ดี.ซี.

บันทึกไว้ในความทรงจำ

ก่อนจะได้มีโอกาสพบท่านทูต ได้ยินคำกล่าวขานถึงท่านจากผู้ที่คุ้นเคยกับท่านทูตในหลายๆ ด้าน

...ท่านเป็นผู้รู้เรื่องเขาพระวิหาร..ท่านเป็นผู้รู้เรื่องกฎหมายระหว่างประเทศ..ท่านเป็นนักดนตรี...

แต่เมื่อได้มีโอกาสพบท่าน ทำให้รู้ว่า...ท่านเป็นบุคคลที่น่ายกย่องยิ่งกว่าคำกล่าวขาน... แม้จะเป็นช่วงเวลาไม่ถึงปีที่ได้พบ มีโอกาสประชุม และทำงานร่วมกับท่าน แต่มีสิ่งที่รับรู้ได้ชัดเจนคือ ท่านทูตเป็นแบบอย่างของผู้นำที่น่ายกย่อง

โอกาสหนึ่งที่ประทับใจในความเป็นผู้นำของท่านเกิดจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด...ในช่วงที่ฝนตกหนัก กำแพงกันดินระหว่างสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในสหรัฐอเมริกาที่บ้านพักของสถานเอกอัครราชทูตฝรั่งเศส ได้พังลงเป็นทางยาวตลอดแนวกำแพง...เมื่อท่านทูตได้ทราบเรื่องนี้ แม้ว่าจะไม่ใช่บริเวณที่ตั้งของสถานเอกอัครราชทูต แต่ท่านไม่นิ่งนอนใจ เข้าร่วมประชุมหารือ จนได้ข้อสรุปที่ชัดเจนอย่างสมเหตุสมผล เพื่อนำไปเจรจาหาทางปรับปรุงซ่อมแซมจนเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย

โอกาสที่สองของความประทับใจ...งานเลี้ยงอำลา อัครราชทูต (ฝ่ายการเกษตร) เมื่อปลายเดือนมกราคม 2562 ในงานวันนั้นท่านยังคงทำหน้าที่ผู้นำที่เข้มแข็ง พุดคุยกับทุกคนอย่างเป็นกันเองและสนุกสนาน และไม่มีใครรู้ว่า วันนั้นเป็นครั้งสุดท้ายของทิมประเทศไทยที่ได้มีโอกาสพร้อมหน้าพบท่านทูตวีรชัย

...ด้วยความระลึกถึงท่านอย่างที่สุด...

นิพัทธา บรรจงลิขิตสาร
อัครราชทูต (ฝ่ายการศึกษา)
สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในสหรัฐอเมริกา

อาลัยท่านทูตวีรชัย ที่เคารพยิ่ง

ดร.เศรษฐพันธ์ กระจ่างวงศ์
อัครราชทูตที่ปรึกษา (ฝ่ายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)

ผมในฐานะ อดีตข้าราชการ กต. คนหนึ่ง เคยได้ยินชื่อเสียงของ ท่านทูตวีรชัย มาตั้งแต่เป็นข้าราชการแรกเข้าที่เพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกับผมเรียกท่านว่า “พี่แสบ” และรุ่นของพวกเราก็ได้เห็นความสามารถของท่านที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นด้านวิชาการและนันทนาการ ท่านเป็นคนสำคัญคนหนึ่งที่ทำให้หน่วยงานทั้งหลายมั่นใจทั้งในด้านกฎหมาย และการเจรจาด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ดังนั้น หน่วยงานกระทรวงกรมต่างๆ มักอุ้มนใจเสมอเวลาที่มีท่านทูตแสบไปปรากฏในที่ประชุมเจรจาต่างๆ และเป็นเหตุผลให้ท่านต้องไปประจำการเป็น ออท. ณ กรุงเฮก เนเธอร์แลนด์ อันเป็นที่ตั้งของศาลโลก หรือศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ เพื่อทำหน้าที่แก้ไขประเด็นเรื่องข้อพิพาทเขาพระวิหาร ซึ่งพวกเราก็ได้ประจักษ์แก่สายตาถึงความทุ่มเทของท่านในการที่จะใช้ความรู้ความสามารถปกป้องผลประโยชน์ของชาติ เราได้เห็นคุณงามความดีของท่านไม่เพียงแต่ฐานะนักกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ใช่แค่การทูตของกระทรวงการต่างประเทศ แต่ในฐานะแบบอย่างของข้าราชการผู้ทุ่มเททำงานให้กับประเทศชาติโดยใช้ความสามารถและกำลังใจอย่างสุดกำลังโดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย

ในปลายปี 2560 เมื่อมีข่าวว่า ท่านจะย้ายจากการเป็นเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวร ณ นครนิวยอร์ก หรือ ทูตประจำ UN มาเป็นเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็มประจำกรุงวอชิงตัน หรือ ทูตประจำสหรัฐอเมริกา ผมและพวกเราที่มประเทศไทยทั้งหลายรู้สึกดีใจอย่างยิ่งที่จะได้มีโอกาสทำงานกับท่านทูต เมื่อท่านมาถึงใหม่ๆ เราได้สัมผัสชัดเจนถึงความใส่ใจในทีมประเทศไทยของท่านอย่างเต็มที่ ท่านทูตเป็นผู้ใหญ่ที่มีความเป็นครูบาอาจารย์ เวลาการประชุมประเทศไทย จึงเหมือนห้องเรียนขนาดใหญ่ที่ได้รับความรู้ติดตัวผู้เข้าร่วมกลับมาเสมอ โดยเฉพาะเวลาได้ลุ่นกับพวกน้องนักการทูตสายกฎหมาย ที่ท่านมักจะให้อธิบายหลักกฎหมายให้ฟัง ต่างกระทรวงในห้องทีมประเทศไทยฟัง การประชุมทีมประเทศไทยที่จัดขึ้นแต่ละครั้ง มีทั้งสาระและความสนุกสนาน เพราะแต่ละหน่วยงานนำเอาองค์ความรู้ และประสบการณ์ทำงานมาแชร์ให้กันฟัง โดยท่านทูตได้เปิดโอกาสให้พวกเราได้แสดงความคิดเห็นเต็มที่ และพร้อมที่จะหาทางออกให้เมื่อมีประเด็นทางกฎหมาย หรือต้องการคำแนะนำบางอย่างในด้านวิทยาศาสตร์เอง ท่านทูตก็มีมุมมองหลายด้านที่เป็นประโยชน์ และทรงภูมิในด้านภูมิสารสนเทศ เพราะท่านเองก็คงต้องศึกษาวิชาการแผนที่มาไม่น้อยในช่วงทำงานด้านเขตแดน และพยายามแก้ไขปัญหาเขาพระวิหาร

ท่านทูตไม่เพียงแต่แข่งขันในประเด็นทางวิชาการ และการหาทางออกในการแก้ไขปัญหาตามแนวหลักการ แต่ยังใส่ใจในรายละเอียดของการผูกชุมชนคนไทยเข้ากับ ข้าราชการของสถานทูต หลังจากท่านมาได้เดือนเศษ ในเดือนพฤษภาคม 2561 ท่านทูตก็ได้จัดงาน Open House เปิดวงโซว์เพลงร็อกที่ท่านโปรดปราน สถานทูตไทย ในวันนั้นดูจะคึกคักเป็นพิเศษ เพราะทีมประเทศไทย ก็ได้ร่วมแรงร่วมใจชวนคู่สมรสหอปลูกหอปลานมาช่วย กันจัดเต็ม หลังจากนั้น ท่านทูตจึงได้เริ่มจัดให้มีการคัดตัว นักร้องนักดนตรี ตั้งวงดนตรีวงสุดท้าย ภายใต้การนำของ ท่านได้สำเร็จ ในนามวง Start-up ตามกระแส

ประเทศไทย 4.0 ในยุคท่าน สอท.วอชิงตัน ล้วนเต็มไปด้วยนักร้องนักดนตรี เราสามารถได้มือเล่นดนตรีสตริงครบองค์ ประกอบไปด้วย สมาชิกสังกัดทีมประเทศไทยที่หลากหลาย ลำพังแค่นักดนตรีที่ว่าไม่ธรรมดาแล้ว ยังเต็มไปด้วยนักร้องมืออาชีพที่มีตั้งแต่แนว ทูล ทองใจ สุนทรภรณ์ สาวสาวสาว ตึก ซีโร่ Body Slam BNK 48 ไปจนถึงขาแดนซ์ กระจายหลายรายด้วยกัน มันเป็น 1 ปี ของบรรยากาศแห่งความสุขที่ได้ทั้งงานหลวง งานราษฎร์ ที่ได้ทั้งสาระและความบันเทิง และได้ทั้งการยอมรับจากชุมชนคนไทย ในกรุงวอชิงตันและละแวกใกล้เคียง

อีกท่านหนึ่งที่จะต้องกล่าวถึงด้วย ก็คือ ท่านลิข หรือ คุณอลิษาเบธ พลาศรัย ภรรยาอันเป็นที่รักยิ่งของท่านทูต ท่านลิขเป็นภรรยาที่มองจากภายนอกหลายคนอาจจะคิดว่าท่านเป็นແหม่ม แต่เมื่อได้โอกาสรู้จักกับท่านแล้ว ท่านคือมาตามที เต็มไปด้วยความเป็นไทย มีความเมตตา คอยถามคอยห่วงใยลูกหลานทีมประเทศไทย ที่เมื่อพบหน้าท่านก็จะถามเรื่องการเรียน การใช้ชีวิตด้วยความห่วงใยอยู่เสมอ รวมทั้งสิ่งที่จะต้องชื่นชมท่านอย่างยิ่ง ก็คือความเกรงใจ ที่ท่านไม่ค่อยอยากรบกวนอะไร พวกเราเลย แม้กระทั่งวันที่ท่านไม่มีท่านทูตแล้ว ท่านก็ยังแสดงความเกรงใจให้เห็นตลอดระยะเวลาแห่งความโศกเศร้า พวกเรา ยังจำได้ดีถึงความรักความผูกพันที่ท่านทั้งสองมีให้กัน เมื่อวันงานปีใหม่ 2562 ซึ่งเป็นการรวมพลคนดนตรีวง Start-up ครั้งสุดท้าย หนึ่งในเพลงที่ท่านทูตร้องคือเพลง Wonderful tonight ที่ท่านทูตได้ประกาศพูดออกไม่ว่าขอมอบเพลงนี้ให้กับท่านลิข คู่ชีวิตของท่าน และเป็นหนึ่งในเพลงที่พวกเราพร้อมเล่นฉีกกำลัง Start-up - Typhoon (วงของท่านทูตที่นครนิวยอร์ก) ในวันทำบุญครบรอบ ๗ วันการจากไปของท่านทูต ณ วัดไทยกรุงวอชิงตัน

การจากไปของท่านทูตอาจจะทำให้บรรยากาศของ สอท. ณ กรุงวอชิงตัน จุบรวมพลของทีมประเทศไทยใน สหรัฐอเมริกา ต้องหดหูเศร้าหมองไปชั่วระยะหนึ่ง แต่เมื่อระลึกถึงหลักการที่ท่านมุ่งมั่น และผลงานที่ท่านทำให้กับบ้านเมืองแล้ว ทราบได้เลยว่า ท่านทูตต้องการให้พวกเราต้องมุ่งมั่นทำสิ่งต่างๆ ให้ดีที่สุดต่อไป ตามหลักวิทยาศาสตร์ที่ว่า ในดาราศาสตร์ที่ มากมายไม่รู้จบนี้ ย่อมมีดวงดาวอื่นที่มีสิ่งมีชีวิตเช่นเดียวกับโลกใบนี้ ตามหลักศาสนาก็คงเช่นเดียวกัน ในมิติของจิตวิญญาณ ก็ย่อมมีภพภูมิที่เป็นสัมปรายภพที่สุขสบายกว่าบนพิภพนี้ ให้คนดีที่จากไปได้เสวยผลบุญคุณความดีที่ได้ทำมา อาจเป็นไปได้ว่า ท่านทูตต้องขึ้นไปสถิตร่วมอยู่กับบรรพชนคนสำคัญของบ้านเมือง เพื่อทำหน้าที่คุ้มครองดูแลประเทศไทยอันเป็นที่รักของ พวกเราให้อยู่รอดปลอดภัยต่อไปก็เป็นได้

ลักษณะเด่นของระบบอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา

ระบบการศึกษาของแต่ละประเทศมีความหลากหลายและความโดดเด่นที่แตกต่างกัน สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศหนึ่งที่ได้รับการยอมรับว่ามีระบบการศึกษาที่ดีที่สุดในโลก ในแต่ละปีมีนักเรียนนักศึกษา จากไทยและจากต่างประเทศมาศึกษาต่อที่สหรัฐฯ จำนวนมาก

ลักษณะเด่นของระบบอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา

ประเภทของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา

1. มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยของรัฐ

สนับสนุนและบริหารโดยรัฐบาลของรัฐหรือรัฐบาลท้องถิ่น ทุกรัฐจะมีมหาวิทยาลัยแห่งรัฐหนึ่งแห่งเป็นอย่างน้อย โดยข้อสังเกตง่ายๆ มหาวิทยาลัยเหล่านี้จะถูกตั้งชื่อตามชื่อของรัฐนั้นๆ ตามด้วยชื่อเมืองที่ตั้ง หรือมีคำว่า “State” อยู่ในชื่อด้วย ตัวอย่างเช่น Washington State University, University of California + ชื่อเมือง (เช่น University of California, San Francisco), University of Wisconsin + ชื่อเมือง (เช่น University of Wisconsin-Madison) ซึ่งหลายมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่บริเวณตอนกลางของประเทศเป็นสมาชิกกลุ่มมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีชื่อเสียง ที่เรียกว่า “The Big Ten” เป็นต้น

2. มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยเอกชน

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนบริหารโดยองค์กรเอกชน มีค่าเล่าเรียนที่สูงกว่าและมีขนาดเล็กกว่ามหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐบาล กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชนที่มีชื่อเสียงมายาวนานที่รู้จักกันระดับนานาชาติ คือกลุ่ม Ivy League ที่มีมหาวิทยาลัยชั้นนำ อาทิ Harvard Yale Princeton Columbia Cornell เป็นต้น มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับศาสนาทั้งหมดก็เป็นของเอกชน ซึ่งสถาบันเหล่านี้เกือบทุกแห่งยอมรับนักศึกษาที่นับถือศาสนาอื่นเข้าเรียน และยังมีหลายสถาบันที่ยอมรับเฉพาะนักศึกษาที่นับถือศาสนาเดียวกันกับสถาบันเข้าเรียน

3. วิทยาลัยชุมชน หรือวิทยาลัยอาชีวศึกษา

คือวิทยาลัยชุมชนสองปีที่นักศึกษาจะได้รับอนุปริญญาเมื่อสำเร็จการศึกษา และสามารถโอนย้ายหน่วยกิตไปศึกษาต่อได้อีกทั้งมีหลักสูตรประกาศนียบัตรด้วย หลักสูตรอนุปริญญาถูกแยกออกเป็นสองประเภทใหญ่ คือ หลักสูตรทางวิชาการที่สามารถโอนย้ายหน่วยกิตได้ และหลักสูตรประกาศนียบัตรที่เตรียมความพร้อมทางอาชีพให้กับนักศึกษา หลักสูตรวิชาที่สามารถโอนย้ายได้ คือ หลักสูตรวิชา Associate of arts และหลักสูตรวิชา Associate of science และหลักสูตรวิชาที่ไม่สามารถโอนย้ายได้ คือ หลักสูตรวิชา Associate of applied science degrees และหลักสูตรประกาศนียบัตร นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยชุมชนส่วนใหญ่จะทำการโอนย้ายหน่วยกิตไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยสี่ปีเพื่อให้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี เนื่องจากนักศึกษาสามารถใช้หน่วยกิตที่ศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยชุมชนได้ ดังนั้น นักศึกษาจึงใช้เวลาอีกสองปีหรือมากกว่าในการสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีได้ วิทยาลัยชุมชนหลายแห่งเปิดสอนหลักสูตรติวเข้มภาษาอังกฤษ หรือ ESL เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย ถ้านักศึกษาไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าอนุปริญญา นักศึกษาควรทำการตรวจสอบภายในประเทศของตนว่านักศึกษาสามารถใช้วุฒินุปริญญาสมัครงานได้หรือไม่

ลักษณะเด่นของระบบอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา

4. สถาบันเทคโนโลยี

บางสถาบัน ไม่เรียกตัวเองว่า University แต่ใช้ว่า Institute of Technology เนื่องจากเน้นการสอนเทคโนโลยีเชิงลึก เพื่อให้เข้าไปปฏิบัติจริงในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะในสาขาด้านวิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์แขนงต่างๆ สถาบันเทคโนโลยีที่มีชื่อเสียงที่สุด ได้แก่ Massachusetts Institute of Technology (MIT) ซึ่งมีโครงสร้างพื้นฐาน เทียบเคียงมหาวิทยาลัยชั้นนำ การศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีใช้เวลาอย่างน้อยสี่ปี ในการทำการศึกษาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี บางแห่งเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโท - เอก และบางแห่งเปิดสอนหลักสูตรระยะสั้น

บรรยากาศในห้องเรียน

ห้องเรียนมีหลายขนาดตั้งแต่ห้องเลคเชอร์ขนาดใหญ่ที่มีนักศึกษาหลายร้อยคนเข้าเรียนไปจนถึงห้องเรียนขนาดเล็กและห้องสัมมนา(ห้องประชุม) ที่มีนักศึกษาเพียงแค่สองสามคนเท่านั้น บรรยากาศการศึกษาในห้องเรียนของชาวอเมริกันนั้น นักศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นโต้เถียงเพื่อแสดงจุดยืนของตนเอง มีส่วนร่วมในการสนทนา และนำเสนอผลงานของตน ซึ่งนักศึกษาชาวต่างชาติส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นสิ่งที่น่าตื่นใจที่สุดของระบบการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา อาจารย์ผู้สอนจะมอบหมายให้นักศึกษาทำรายงานและอ่านหนังสือทุกอาทิตย์ นักศึกษาจะต้องทำการบ้าน อ่านหนังสืออยู่ตลอดเพื่อที่จะสามารถทำความเข้าใจกับคำบรรยายและมีส่วนร่วมในการสนทนาในชั้นเรียนได้ และในบางครั้งนักศึกษาต้องเข้าใช้ห้องแลปในการศึกษาของบางหลักสูตรวิชาอีกด้วย

การให้คะแนน

อาจารย์ผู้สอนแต่ละท่านจะมีเกณฑ์ให้คะแนนด้านการมีส่วนร่วมในห้องเรียนไม่เหมือนกัน นักศึกษาจะได้คะแนนผ่านการมีส่วนร่วมในบทสนทนาภายในชั้นเรียนโดยเฉพาะในห้องสัมมนา ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากในการตัดสินใจให้คะแนน

- การสอบกลางภาค ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เวลาในช่วงการทำการเรียนการสอน
- การรวบรวมส่งงานวิจัย การเรียบเรียงภาคินิพนธ์ หรือการส่งรายงานแลปอย่างน้อยหนึ่งฉบับเพื่อการประเมินผล
- การสอบย่อย หรือการตอบคำถามในชั้นเรียน บางครั้งอาจารย์ผู้สอนจะให้นักศึกษาทำข้อสอบหรือตอบคำถามให้ห้องเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษามีส่วนร่วมในชั้นเรียนและคอยทำการบ้านที่ให้อยู่ตลอดเวลา
- การสอบปลายภาค หลังจากการเรียนการสอนครั้งสุดท้ายของชั้นเรียน

ระบบให้คะแนนของสหรัฐอเมริกา จึงเน้นการมีส่วนร่วม การทำกิจกรรมเก็บคะแนน มากกว่า วัดผลตัดสินคะแนนจากการสอบปลายภาค

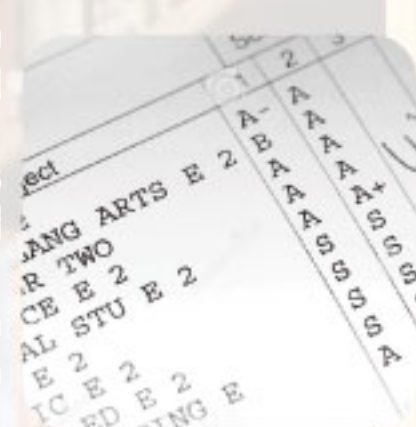
ลักษณะเด่นของระบบอุดมศึกษาของสหรัฐอเมริกา

หน่วยกิต

หลักสูตรวิชาหนึ่งจะมีหน่วยกิตเป็นตัวเลขหนึ่งจำนวนหรือเป็นจำนวนชั่วโมง ส่วนใหญ่จะเป็นจำนวนชั่วโมงที่นักศึกษาทำการเรียนภายในหนึ่งสัปดาห์ โดยส่วนใหญ่หนึ่งหลักสูตรวิชาจะเท่ากับ 3 - 5 หน่วยกิต

หลักสูตรเต็มเวลาในโรงเรียนส่วนใหญ่จะมี 12-15 หน่วยกิตชั่วโมง (4 หรือ 5 หลักสูตรวิชาต่อหนึ่งทอม) และนักศึกษาต้องเข้าทำการศึกษาให้ได้จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดเพื่อสำเร็จการศึกษา นักศึกษาชาวต่างชาติต้องศึกษาในหลักสูตรเต็มเวลาเท่านั้น

การโอนย้าย นักศึกษาที่ย้ายไปทำการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยแห่งใหม่สามารถโอนย้ายหน่วยกิตที่ได้จากมหาวิทยาลัยเดิม มาใช้ในที่ใหม่ได้ ดังนั้นนักศึกษาจึงสามารถย้ายมหาวิทยาลัยและสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่เหมาะสมได้

โอกาสหลังจากสำเร็จการศึกษาสำหรับนักเรียนต่างชาติ

Optional Practical Training (OPT) คือ การจ้างงานแบบชั่วคราวที่ออกให้สำหรับนักเรียนต่างชาติ (ที่ศึกษาในสหรัฐฯ ด้วยวีซ่าประเภท F-1 ซึ่งออกให้สำหรับผู้ที่เข้าสหรัฐฯ เพื่อการศึกษา) นักศึกษาต่างชาติที่ได้รับ OPT จะสามารถเข้าทำงาน หรือฝึกงานทั้งแบบที่ได้รับและไม่ได้รับค่าตอบแทนจากหน่วยงานหรือบริษัทต่างๆ ในสหรัฐอเมริกาได้ในระยะเวลาที่จำกัด โดยทั่วไปแล้วคนต่างชาติที่ประสงค์จะทำงานในสหรัฐฯ จะต้องใช้วีซ่าประเภท H1B ซึ่งเป็นวีซ่าสำหรับการทำงาน แต่โอกาสที่จะได้วีซ่า H1B นั้นค่อนข้างน้อยและมีกระบวนการที่ซับซ้อน ดังนั้น ในระหว่างที่นักศึกษาถือ OPT จึงเป็นโอกาสที่จะได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์การทำงานในสหรัฐฯ และมีโอกาสได้แสดงความสามารถแก่นายจ้าง เพื่อสร้างโอกาสในการได้รับการว่าจ้างถาวรและขอวีซ่า H1B ต่อไป เอกสาร OPT จะมีอายุ 12 เดือน โดยนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM) จะสามารถขอยืดอายุเอกสาร OPT ได้อีก 24 เดือน (รวมเป็น 36 เดือน) ทั้งนี้ เมื่อเอกสาร OPT หมดอายุ หากนักศึกษายังไม่ได้รับการจ้างงานจากหน่วยงานหรือบริษัทในสหรัฐฯ นักศึกษาจะต้องเดินทางออกจากสหรัฐฯ กลับสู่ประเทศบ้านเกิดของตน ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้

ที่ผ่านมา หน่วยงานและบริษัทต่างๆ ได้จ้างนักศึกษาและลูกจ้างจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก โดยมีเหตุผลว่า ไม่สามารถหาลูกจ้างภายในประเทศที่เหมาะสมกับตำแหน่งได้ สายงานที่มีการจ้างคนจากต่างประเทศส่วนใหญ่จะเกี่ยวกับ STEM เช่น computer engineering และ software developers ซึ่งลูกจ้างจำนวนมากมาจากอินเดีย จีน และประเทศอื่นๆ ในเอเชีย อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดี โดนัลด์ ทรัมป์ ได้ออกนโยบาย “Buy American and Hire American” ซึ่งผลักดันให้หน่วยงานและบริษัทต่างๆ ให้ความสำคัญกับการจ้างลูกจ้างที่เป็นชาวอเมริกันมากขึ้น และปรับเปลี่ยนกฎหมายเกี่ยวกับคนต่างชาติหลายอย่าง เช่น การลดจำนวนโควต้าลูกจ้างจากต่างชาติ การปรับอัตราภาษีผู้ประกอบการ ฯลฯ ซึ่งส่งผลให้โอกาสของคนต่างชาติที่จะเข้ามาทำงานในสหรัฐฯ มีน้อยลง

ข้อมูลบางส่วนจาก www.studyusa.com

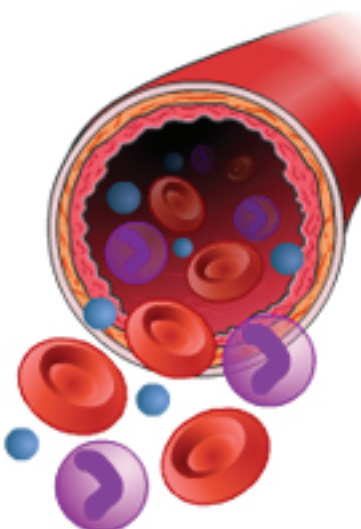
โรค “เอ็มดีเอส”

โรคทางเลือดที่ยังไม่สามารถระบุสาเหตุได้

โรค “เอ็มดีเอส” Myelodysplastic syndrome (MDS) เป็นโรคไม่ติดต่อที่เกิดจากระบบการผลิตเม็ดโลหิต หรือเป็นโรคทางโลหิตวิทยาที่เกิดจากความผิดปกติของเซลล์ต้นกำเนิด หรือ stem cell ในไขกระดูกในด้านการเจริญเติบโต การพัฒนาการ และการทำงานของเซลล์ โดยมีการแสดงออกในรูปของ ineffective hematopoiesis ภาวะไขกระดูกไม่ทำงาน และจำนวนเม็ดเลือดในกระแสเลือดผิดปกติ และอาจมีการดำเนินโรคต่อเป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาวได้ถึงร้อยละ 30 - นพ.ธงชัย เบญจเจริญวงศ์

เซลล์ต้นกำเนิด เป็นเซลล์ไม่จำเพาะซึ่งสามารถแบ่งตัวเองให้เป็นทั้งตัวเอง และเจริญไปเป็นเซลล์ที่ทำหน้าที่เฉพาะได้ เช่น เซลล์เลือด เซลล์ผิวหนัง และเซลล์เนื้อเยื่อลำไส้ ฯลฯ หน้าที่ของเซลล์ต้นกำเนิดคือการผลิตเซลล์ใหม่เพื่อมาทดแทนเซลล์เก่า เวลาที่เราบาดเจ็บหรือป่วย เซลล์ของเราจะบาดเจ็บหรือตายด้วย เซลล์ต้นกำเนิดจะเตรียมพร้อมทำหน้าที่ซ่อมแซมบาดแผลและสร้างเซลล์ใหม่เพื่อทดแทนเซลล์เก่าที่เสียหายไป และวิทยาการด้าน Stem Cell นี้เอง ที่อยู่ในความสนใจของนักวิทยาศาสตร์จำนวนไม่น้อย บนสมมุติฐานที่ว่า หากเรามีเทคโนโลยีในการเก็บรักษา เสริมสร้าง และเพาะปลูก Stem Cell โอกาสที่มนุษย์จะมีอายุยืนยาว มีอะไหล่ทดแทนอวัยวะที่เสื่อมสภาพ หรือชำรุดก็จะง่ายขึ้น

สำหรับโลหิตซึ่งมีเม็ดเลือดเดินทางหล่อเลี้ยงทั่วร่างกาย ในฐานะแหล่งขนส่งเชื้อเพลิงและพลังงานนั้น ก็มีเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือดเช่นกัน โดยสามารถแบ่งและเจริญเติบโตเป็นเซลล์เม็ดเลือด 3 ประเภท คือ เซลล์เม็ดเลือดแดง เซลล์เม็ดเลือดขาว และเกล็ดเลือด เม็ดเลือดแดง ทำหน้าที่นำออกซิเจนจากปอดไปเลี้ยงเซลล์ทุกเซลล์ทั่วร่างกาย ผู้ที่มีเม็ดเลือดแดงต่ำ จะมีอาการซีด เหนื่อยง่าย อ่อนเพลีย และใจสั่น เม็ดเลือดขาวทำหน้าที่ช่วยป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคในร่างกาย ช่วยกำจัดสารพิษและของเสียบางชนิด รวมทั้งช่วยกำจัดเศษเซลล์ต่าง ๆ ที่ถูกทำลายโดยธรรมชาติ ผู้ที่มีเม็ดเลือดขาวต่ำจะติดเชื้อได้ง่ายกว่าคนปกติ มีไข้หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง เกล็ดเลือดมีหน้าที่ช่วยให้เลือดแข็งตัว กลืนกินสิ่งแปลกปลอม เช่น ไวรัสบางชนิด และมีหน้าที่เก็บสะสมชีวเคมีบางอย่าง ผู้ที่มีเกล็ดเลือดต่ำ เมื่อเกิดการบาดเจ็บ อาจจะทำให้เลือดไหลไม่หยุด

โรค “เอ็มดีเอส” โรคทางเลือดที่ยังไม่สามารถระบุสาเหตุได้

โรคเอ็มดีเอส เป็นกลุ่มโรคของเซลล์ต้นกำเนิด เม็ดเลือดที่ไม่สามารถผลิตเซลล์เม็ดเลือดทั้ง 3 ประเภทได้ตามปกติ หมายถึงปริมาณแแกนและสารที่อยู่ภายในน้ำเลือดไหลเวียนหล่อเลี้ยงร่างกาย ได้หดหายไป และทำให้ร่างกายค่อยๆ หมดแรงลง จนสามารถรู้สึกได้เมื่อมีความอ่อนเพลียหรือเจ็บป่วยไข้อย่างขึ้นเนื่องจาก กลไกเม็ดเลือดที่อยู่ในร่างกายและทำหน้าที่ให้พลังชีวิต และเกราะป้องกันโรคลดน้อยลงไป ทั้งนี้ ร้อยละ 50 ของผู้ป่วยโรคเอ็มดีเอสยังมีโอกาสเป็นมะเร็งเม็ดเลือดขาว หรือลูคีเมีย (Leukemia) เมื่อเม็ดเลือดขาวเกิดสภาพผิดปกติ กลิ่นกินและทำร้ายระบบร่างกาย ปัจจุบันมีการประเมินการไว้ว่ามีผู้ป่วยโรคนี้อยู่ในสหรัฐฯ จำนวน 60,000 – 170,000 คนในสหรัฐฯ และมีรายงานผู้ป่วยใหม่จำนวน 87,000 คนทุกปีทั่วโลก โดยร้อยละ 75 เกิดขึ้นในผู้ป่วยอายุ 60 ปีขึ้นไป ผู้ป่วยโรคเอ็มดีเอสระดับรุนแรงสามารถมีชีวิตอยู่ต่อได้เฉลี่ยประมาณ 5 เดือน ขณะที่ผู้ป่วยที่มีระดับความรุนแรงต่ำสามารถมีชีวิตอยู่ได้ 6 ปี

สาเหตุของโรคเอ็มดีเอส ยังไม่สามารถระบุได้แน่ชัด อาจเกิดจากสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษ สารเคมี รังสี การสูบบุหรี่ และไวรัสบางชนิด หรือการสัมผัสกับรังสีและยาเคมีบำบัดในการรักษามะเร็ง แต่ก็มีผู้ป่วยหลายรายที่ไม่ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมเสี่ยงเหล่านี้ นอกจากนี้ แพทย์พบว่า โรคเอ็มดีเอสสามารถถ่ายทอดผ่านพันธุกรรมได้เช่นกัน แต่ยังไม่สามารถระบุได้ว่ายีนตัวไหนเป็นยีนที่เป็นตัวส่งต่อโรคนี้

การรักษาโรคนี้ทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับอายุ สุขภาพ และความเสี่ยงของผู้ป่วยแต่ละคน วิธีการรักษา 3 วิธีที่ได้รับอนุญาตให้ใช้กับผู้ป่วยโรคเอ็มดีเอส มีดังนี้

- การถ่ายเม็ดเลือดแดง เพื่อช่วยให้ระดับปริมาณของเม็ดเลือดอยู่ในระดับที่เหมาะสม รักษาอาการเลือดจาง และป้องกันการภาวะเลือดไม่แข็งตัว และการติดเชื้อบางอย่าง วิธีนี้ เหมาะสำหรับผู้ป่วยที่มีอาการไม่รุนแรง
- การใช้ยา Antithymocyte globulin (ATG) ซึ่งเป็นสารภูมิต้านทาน
- สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ต้องมีการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิด ซึ่งเป็นเพียงวิธีเดียวที่แพทย์เชื่อว่าสามารถรักษาโรคได้ แต่วิธีการนี้ก็มีข้อจำกัดบางอย่าง เช่น อายุของผู้ป่วย และเซลล์ต้นกำเนิดที่ได้รับบริจาคจะต้องเข้ากันได้กับร่างกายของผู้ป่วย เช่นควรเป็นลูกหลานญาติพี่น้อง

และสิ่งที่สำคัญอีกประเด็น เมื่ออยู่ในขณะรักษาโรคนี้ ผู้ป่วยควรมีการเพิ่มระดับการดูแลตนเอง อาทิ ไม่เข้าคลุกคลีในที่ที่มีชุมชน เพื่อหลีกเลี่ยงการติดเชื้อ และลดการหักโหมในการทำงาน ทั้งในด้านการใช้กำลังกายออกแรง และใช้กำลังสติปัญญาหรือใช้ความคิดที่อาจก่อความเครียด เพื่อลดโอกาสที่ร่างกายจะเสียพลกำลังในการต่อสู้ดังกล่าว

เราก็คงได้แต่หวังว่า วันหนึ่ง วิทยาการด้านเภสัชภัณฑ์ หรือ เซลล์ต้นกำเนิดจะมีความก้าวหน้ามากขึ้น จนสามารถจัดการกับโรคนี้ได้ และทำให้คนที่ป่วยเป็นโรคนี้สามารถกลับมาใช้ชีวิตได้เป็นปกติ

ที่มา:

- ทำความรู้จักโรค “เอ็มดีเอส” สาเหตุการเสียชีวิต “ทูตวิรัชชัย” มติชนออนไลน์
 - นิพนธ์ต้นฉบับ การรักษาผู้ป่วย Myelodysplastic Syndrome (MDS) ด้วย Valproic Acid นายแพทย์ ธงชัย เมฆกุลเจริญวงศ์
 - สเต็มเซลล์คืออะไร (<https://psccl.com/>)
 - What is MDS ? (<https://www.mds-foundation.org/>)
- Rare Disease Database (National Organization for Rare Disorders)

Royal Thai F
en House

ทูตวิรัชัย พุริเริ่มแนวคิด

Music Diplomacy

โดย นายธนทวัฒน์ จันทร์ตรี
กงสุลใหญ่ ณ นครแวนคูเวอร์

นับเป็นความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ที่ผม
ไม่อาจบรรยายออกมาเป็นคำพูดได้เมื่อได้รับ
ทราบของท่านทูตวิรัชัย พลาศรัย ผู้ที่เป็นทั้งผู้มีพระคุณ
ผู้บังคับบัญชา ครู พี่ชาย หัวหน้าวง และเพื่อนสนิทที่รัก
กันมากที่สุดของผมได้จากพวกเราไปแล้วจริงๆ แต่ความทรงจำ
และความรู้สึกรักเคารพที่ผมมีให้แก่ท่านจะคงอยู่กับผมตลอดไป

ตั้งแต่ครั้งแรกที่ผมได้มีโอกาสได้พบและรู้จักกับท่านทูตฯ เมื่อ 13 ปีก่อน เมื่อผมเดินทาง
กลับจากประจำการที่ประเทศอิรัก ซึ่งก่อนจะออกประจำการผมได้บริจาคระบบเครื่องเสียง (มิกเซอร์ แอมป์
ลำโพง) ไว้ให้แก่สโมสรสราญรมย์ของกระทรวงการต่างประเทศเพื่อให้ข้าราชการได้ใช้ในการฝึกซ้อม หรือจัด
กิจกรรมดนตรี โดยต่อมาเมื่อท่านทูตวิรัชัยฯ กลับจากประจำการในตำแหน่งรองผู้แทนถาวรประจำองค์การ
การค้าโลก (WTO) ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ท่านก็ได้มาจัดตั้งวงดนตรีของกระทรวงฯ ขึ้นเป็นครั้งแรก
และได้จัดหาอุปกรณ์และเครื่องดนตรีเพิ่มขึ้นจนครบสมบูรณ์ พอผมกลับมาที่กระทรวงฯ ท่านทูตฯ ในตอนนั้น
ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมายก็เรียกผมไปพบ

บรรยากาศการพบกับท่านทูตฯ ครั้งแรก (และก็เหมือนเดิมทุกครั้งหลังจากนั้น) ผมสัมผัสได้ว่าท่านทูตฯ
เป็นคนที่มือร่ำของความเป็นผู้นำและมีความจริงจังในทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำสูงมาก มีความชัดเจนในสิ่งที่ทำอยู่
เบื้องหน้าตลอดเวลา เช่น ท่านถามผมว่าเล่นดนตรีอะไรยังไง ไม่รอให้ตอบท่านก็บอกให้เล่นให้ดูเลย เมื่อผมหยิบ
กีตาร์ไฟฟ้าและร้องเพลงเอลวิสออกไมค์ ท่านก็หัวเราะเสียงดัง แล้วบอกว่าจะต้องหาอะไรให้ทำแล้ว ผมก็เลย
ได้ร่วมวงกับท่านตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และด้วยความที่ผมมีความสนใจเรื่องเครื่องดนตรีมาตั้งแต่เด็ก และเริ่มมีโอกาส
ได้ซื้อเครื่องดนตรีเมื่อตอนออกประจำการครั้งแรกที่กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์ เมื่อปี 2539 ซึ่งเมื่อมี
เครื่องดนตรีของตัวเองก็ทำให้ผมมีประสบการณ์การขนเครื่อง จัดเวที ตั้งเครื่อง ต่อสาย เล่นเอง เก็บเครื่องเอง
มาหลายปี (และก็ได้บริจาคให้แก่สโมสรฯ ของกระทรวงฯ) ผมจึงได้ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยท่านทูตในด้านดนตรี
มาตลอดเมื่อมีโอกาส ซึ่งเป็นสิ่งที่ผมรักและมีความสุขที่ได้ทำมัน จนกระทั่งผมได้ย้ายไปประจำการที่ประเทศ
นิวซีแลนด์และท่านทูตฯ เดินทางไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต ณ กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์

จากการที่ได้มีส่วนร่วมของท่านทูตในกิจกรรมดนตรีหลายครั้ง ก็ทำให้ผมได้มีโอกาสสนิทสนมและเรียนรู้จากท่านทูตในหลายๆ เรื่อง ซึ่งหลายคนอาจจะมองว่าดนตรีเป็นเรื่องง่าย แต่สำหรับท่านทูตวีรชัยฯ ดนตรีเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อน เป็นสิ่งที่ต้องทำด้วยใจ ต้องใส่ใจในรายละเอียดทุกอย่าง และในฐานะหัวหน้าวง ท่านทูตจะเข้มงวดตั้งแต่การต่อสายไฟ สายเคเบิลต่างๆ การวางตำแหน่งเครื่องดนตรี ตำแหน่งไมโครโฟน การตั้งระดับเสียง การปรับเสียง จนถึงการบรรเลงเครื่องดนตรีแต่ละชิ้น ซึ่งทุกคนที่เคยเล่นดนตรีกับท่านจะทราบดีว่าท่านหัวหน้าวงจะมีประสาทการฟังที่สามารถได้ยินทุกตัวโน้ตจากทุกเครื่องดนตรี ถ้าในเวลาซ้อมใครเล่นผิดเล่นเพี้ยนจะถูกท้วงติงทันที สิ่งเหล่านี้สำหรับผม ถือเป็นประสบการณ์ที่มีค่ามากและสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับทุกเรื่องในการดำเนินชีวิต เท่ากับผมได้เรียนรู้แนวทางการทำงานทางอ้อมจากท่านทูตมาตลอดเวลา

เมื่อท่านทูตกำลังจะเดินทางไปรับตำแหน่งเอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก ประเทศไทยได้สมัครรับเลือกตั้งตั้งเข้าเป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ โดยหนึ่งในกระบวนการหาเสียงของประเทศไทยก็คือการเชิญผู้แทนถาวรของประเทศสมาชิกสหประชาชาติมาเยือนไทยเป็นกรณีพิเศษ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเทศไทย และศักยภาพของไทยที่จะเป็นตัวแทนรักษาผลประโยชน์ด้านการเมืองความมั่นคงให้แก่มิตรประเทศในกรอบสหประชาชาติและเวทีระหว่างประเทศ และในกำหนดการเยือนของผู้แทนถาวรฯ จากประเทศต่างๆ แต่ครั้งนั้นผมก็ได้รับความไว้วางใจจากท่านทูตในการมีส่วนร่วมในการนำดนตรีมาใช้เป็นสื่อสร้างความรู้สึกที่ดีและความประทับใจให้แก่ผู้มาเยือน และเป็นที่มาของแนวความคิด “การทูตการดนตรี” หรือ Music Diplomacy ของท่านทูตวีรชัยฯ ที่ประสบความสำเร็จเป็นที่กล่าวขานกันต่อมา

ผมมีความภาคภูมิใจมากที่ได้มีส่วนร่วมแบบเต็มตัวกับการดำเนินนโยบาย การทูตการดนตรีของท่านทูตฯ มาตั้งแต่แรก ทั้งการช่วยจัดดนตรีในระหว่างการเยือนพิเศษ และที่ยิ่งไปกว่านั้นมากๆ ก็คือการที่ท่านทูตฯ ขอให้ผมเดินทางไปประจำการที่คณะผู้แทนถาวรประจำสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก ซึ่งทุกคนในกระทรวงการต่างประเทศทราบดีว่าเป็นงานที่ยาก และหนักมาก แต่ท่านทูตฯ ก็ยืนยันกับผมอย่างหนักแน่นว่า “คุณทำได้” และท่านยังบอกอีกว่า “สิ่งที่คุณจะช่วยให้ผมได้ ไม่มีคนอื่นทำได้” ซึ่งผมถือว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่งในชีวิตผมที่บุคคลที่มีความสามารถเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ ตลอดจนมีชื่อเสียงด้านการทำงานด้วยความจริงจังอย่างมากอย่างท่านทูตฯ มาให้ความไว้วางใจระดับนี้กับคนอย่างผม

ในช่วงสามปีที่ผมประจำการที่คณะผู้แทนถาวรฯ ณ นครนิวยอร์กเป็นโอกาสที่ผมได้ทำงานใกล้ชิดกับท่านทูตฯ อย่างเต็มตัวมากที่สุด ซึ่งสิ่งที่ผมกลัวมากที่สุดก็คือการทำให้ท่านทูตฯ ผิดหวัง เพราะเราไม่เคยมีประสบการณ์ในด้านการพหุภาคี และผมก็ได้พยายามอย่างเต็มที่ และได้เป็นตัวแทนของประเทศไทยในการประชุมเจรจา และประกาศท่าทีของไทยในเรื่องสำคัญต่างๆ ทั้งประเด็นการเมือง ความมั่นคง การส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และการพัฒนา โดยผมได้เรียนรู้อย่างใกล้ชิดจากท่านทูตฯ และร่วมงานกับทีมข้าราชการที่ท่านทูตฯ ได้เลือกสรรแล้วว่ามีความสามารถตลอดจนการดำเนินงานเชิงรุก ทั้งการหาเสียง และการใช้ soft power ด้านวัฒนธรรม อาหารไทย และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการดนตรี เพื่อเป็นเครื่องมือด้านการต่างประเทศได้อย่างประสมกลมกลืน

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ผมเพียงอยากบอกว่า ท่านทูตวิรัชชัยฯ เป็นผู้ที่มีพระคุณกับผมอย่างใหญ่หลวง ท่านเป็นทั้งผู้บังคับบัญชาที่ให้โอกาสและสนับสนุนอย่างจริงจังเต็มที่ตลอดเวลา ครูผู้ให้ความรู้ พี่ชายที่ให้ความรักความสนิทสนมและไว้วางใจในทุกเรื่อง และเป็นแบบอย่างของการดำเนินชีวิต ในฐานะข้าราชการ นักการทูตที่อุทิศตัวเพื่อประเทศชาติ และส่วนรวมตลอดเวลา และอย่างที่ท่านทูตเคยกล่าวถึงผมในงานเลี้ยงอาหารค่ำที่กรุงเฮกครั้งหนึ่งว่า ตลอดชีวิตคนเราจะมีโอกาสได้พบคนที่เล่นดนตรีในแนวที่เข้ากันได้ดี และมีนิสัยที่เข้ากันได้ดีด้วยนั้นมีเพียงไม่กี่คน และผมก็เป็นหนึ่งในนั้น แต่สำหรับผมแล้ว โอกาสที่จะได้พบกับคนอย่างท่านทูตฯ ที่เป็ความยิ่งใหญ่ในชีวิตของผมได้มากขนาดนี้มีเพียงท่านคนเดียวครับ

รักและเคารพพี่แสบตลอดไปครับ

โธ๊ด

นนทวัฒน์ จันทร์ตรี

กงสุลใหญ่ ณ นครแวนคูเวอร์

ประเทศแคนาดา

สหรัฐอเมริกา - แพล่งกำเนิดดนตรีสากลร่วมสมัย

เมื่อกล่าวถึงคำว่าเพลงหรือดนตรี อันที่จริงนั้นเกิดคู่คองอยู่กับมวลมนุษยชาติมาตั้งแต่สมัยบรรพกาลแล้ว ทุกเผ่าพันธุ์มีเพลงพื้นบ้าน มีการฮัมเพลงตีเกราะเคาะไม้ กระโดดโลดเต้นกันมายาวนาน แต่จุดเริ่มของศาสตร์การดนตรีได้มีขึ้นเมื่อมนุษย์ได้ผลิตคิดค้นอุปกรณ์หรือเครื่องดนตรีที่สามารถให้เสียงไล่ระดับมาตรฐานที่ตนเองต้องการ เพื่อประกอบขึ้นเป็นตัวโน้ต เมื่อกล่าวถึงดนตรีของโลกตะวันตก ซึ่งได้พัฒนากลายเป็นดนตรีสากลที่เล่นกันทั่วโลกในปัจจุบัน ทุกคนมักจะคิดได้ทันทีว่าเพลงเหล่านี้มีต้นกำเนิดมาจากยุโรป และมีเครื่องดนตรีมากมายก็มีชื่อมาจากภาษายุโรป เช่น เจ้าเบาดัง “piano-forte” ซึ่งต่อมาเรียกอย่อว่า เปียโน หรือ เจ้าปล้องคด “saxophone” ซึ่งในทางทฤษฎี ดนตรีตะวันตก สามารถแบ่งออกได้เป็น 7 ยุค เริ่มตั้งแต่ยุคกลางที่นับว่าเป็นยุคแรกในคริสต์ศตวรรษที่ 5 - 15 ที่เพลงมีการพัฒนามาจากเพลงสวด (Chant) มีการเล่นดนตรีในโบสถ์เป็นหลัก ซึ่งปัจจุบัน ไม่มีอิทธิพลต่อโลกดนตรีร่วมสมัยเท่าใดแล้ว จนต่อมาใน ยุคเรอเนสซองค์ (คริสต์ศตวรรษที่ 15 - 16) สมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการได้มีพัฒนาดนตรีออกนอกโบสถ์มากขึ้น แต่ก็ยังไม่มีการใช้คอร์ดเท่าใดนัก จนมาถึงยุคบาโรค

(ราว ค.ศ. 1600 - 1750) พัฒนาการของดนตรีคลาสสิกค่อยๆ ประกอบเป็นรูปร่าง ทั้งเสียงเมเจอร์ และไมเนอร์ การใช้เสียงหลัก อัตร่าจังหวะ และการใช้ลักษณะของเสียงเกี่ยวกับความดังค่อย ก็เกิดขึ้น คนเล่นดนตรีคลาสสิกในปัจจุบัน ยังคงรู้จักเพลงของ Bach Handel หรือ Vivaldi ได้ดี จนมาถึงช่วง ค.ศ. 1750-1825 ดนตรีตะวันตกก็ได้มาถึงยุคคลาสสิกจริงๆ ลักษณะของบทเพลงมีความสวยงามมีแบบแผน บริสุทธิ์ ทั้งมีความซับซ้อนสอดประสานระหว่างการใช้เครื่องดนตรีต่างๆ ทั้งแบบ concerto symphony หรือ เพลงเดี่ยว(Sonata) คนสำคัญยุคนี้ก็คือ Mozart และ Beethoven ความสำเร็จของการพัฒนาญคนนี้ นำความงดงามต่อเนื่องมาจนถึงยุคโรแมนติก ราว ค.ศ. 1825-1900 ที่นักประพันธ์เพลงได้ถ่ายทอดความรู้สึก

สหรัฐอเมริกา - แหล่งกำเนิดดนตรีสากลร่วมสมัย

และอารมณ์ลงไปบนบทเพลง มีการใส่สีสันของเสียงจากเครื่องดนตรีเป็นสื่อในการแสดงออกทางอารมณ์ ลักษณะการผสมวงพัฒนาไปมาก วงออร์เคสตราที่มีขนาดใหญ่มากขึ้นกว่าในยุคคลาสสิก นักดนตรีชั้นนำ เกิดขึ้นมากมายทั่วยุโรป เช่น Beethoven Chopin Schumann Shubert Brahms Tchaikovsky Puccini Strauss Sibelius หลังจากนั้น ก็เข้าสู่ยุคอิมเพรสชันนิสต์ (ค.ศ. 1890 – 1910) ลักษณะสำคัญของเพลงยุคนี้คือ ใช้บันไดเสียงแบบเสียงเต็ม ซึ่งทำให้บทเพลงมีลักษณะลึกลับ คลุมเครือไม่กระจ่างชัด ดังเช่น เพลงในยุครอแมนติก การประสานเสียงไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ ผลงานจำนวนมากไม่ได้รับความนิยมไปในที่ต่างๆ สักเท่าไร จนกระทั่ง ยุคศตวรรษที่ 20 อิทธิพลความไม่มีรูปแบบ ได้ถูกนำมาผสมผสานกับหลักเกณฑ์ของยุคคลาสสิก เกิดเป็นยุคของการทดลองสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ และนำเอาหลักการเก่าๆ มาพัฒนาเปลี่ยนแปลงปรับปรุงให้เข้ากับแนวความคิดในยุคที่เต็มไปด้วยสงครามโลกถึงสองครั้ง และความพยายามปลดแอกจากสังคมนิยมและทาส รวมทั้ง ความเปลี่ยนแปลงในวิทยาการด้านเครื่องดนตรี ที่ใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้เกิดเสียงดนตรีซึ่งมีสีสันที่แปลกออกไป

ในยุควศวรรษที่ 20 นี้เอง ที่แนวดนตรีใหม่ได้เกิดขึ้นในซีกโลกใหม่ โดยเฉพาะพัฒนาการของสังคมนิยมอเมริกาที่เป็นพหุสังคมนิยมของคนหลากหลายอารยธรรม เชื้อชาติ และสีผิว ไม่ว่าจะเป็แนวดนตรีแจ๊ส หรือ ร็อก ล้วนมี

ต้นกำเนิดในสหรัฐอเมริกา และความก้าวหน้าและสถานะของการเป็นมหาอำนาจ ได้ค่อยๆ ทำให้เพลงแนวใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ได้รับการยอมรับไป ทั่วโลก และกลายเป็นสไตล์เพลงสากลที่ทั่วโลกเล่นกันอยู่ทุกวันนี้

ดนตรีแจ๊ส (Jazz) เป็นลักษณะดนตรีชนิดหนึ่งทีพัฒนา มาจากกลุ่มคนดำในสหรัฐอเมริกา ในราวทศวรรษ 1920 ในเมืองนิวยอร์กลินส์ รัฐลุยเซียนา สหรัฐอเมริกา โดยมีลักษณะพิเศษคือ มีจังหวะชัดเจนที่เล่นอย่างอิสระโดยการประสานกันขึ้นเองของนักดนตรีในขณะที่กำลังบรรเลง มีการลัดจังหวะ จังหวะสวิง การโต้และตอบทางดนตรี และการเล่นสด โดยใช้เครื่องดนตรี ที่เป็นเครื่องเป่า เช่น แซกโซโฟน คลาริเน็ต ทรัมเป็ต ทรอมโบน หรือเครื่องดีดอย่าง กีตาร์ แบนโจ ทูบา รวมทั้ง การใช้เปียโนเป็นตัวบรรเลงโน้ตที่อิสระไร้รูปแบบ เล่นบทบาทนำลื้อกันไปมา ซึ่งแตกต่างจากยุคคลาสสิกโดยสิ้นเชิง

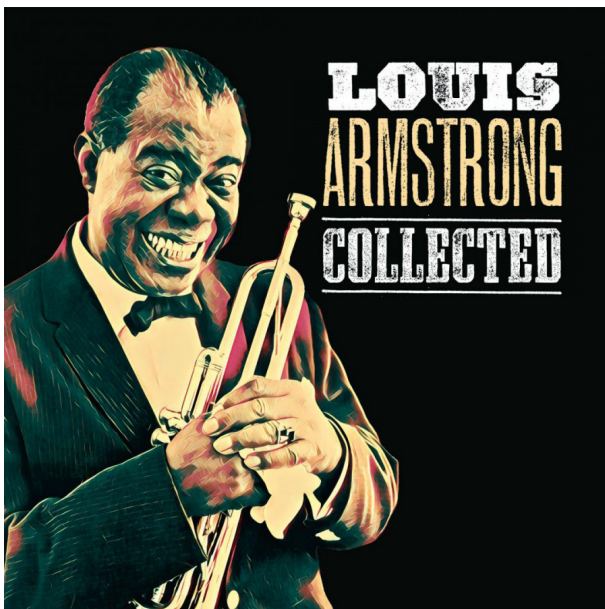

วงดนตรีวงแรกที่น่าสำเนียงแจ๊สมาสู่ผู้ฟังหมู่มากคือ ดิ ออริจินัล ดิกซีแลนด์ แจ๊ส แบนด์ (The Original Dixieland Jazz Band: ODJB) ด้วยจังหวะเต้นรำที่แปลกใหม่ ทำให้โอดิเจปีเป็นที่กล่าวขวัญกันอย่างมาก พร้อมกับให้กำเนิดคำว่า "แจ๊ส" ตามชื่อวงดนตรี โอดิเจปีสามารถขายแผ่นได้ถึงล้านแผ่น รากลึกของแจ๊สนั้นมีมาจากเพลงบลูส์ (Blues) คนผิวดำที่เล่นเพลงบลูส์เหล่านี้เรียนรู้ดนตรีจากการฟังเป็นพื้นฐาน จึงเล่นดนตรีแบบถูกบ้างผิดบ้าง เพราะจำมาไม่ครบถ้วน มีการขยายความด้วยความฟังพอ

สหรัฐอเมริกา - แคล่งกำเนิดดนตรีสากลร่วมสมัย

ใจของตัวเองเป็นหลัก ซึ่งกลายเป็นที่มาของคีตปฏิภาณ (Improvisation) คือ การแต่งทำนองเพลงขึ้นมาใหม่ สด ๆ โดยไม่ได้เตรียมตัวมาล่วงหน้า หรือการโซโล่แบบด้นสด

ในช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ทางการสั่งปิดสถานเริงรมย์ในนิวยอร์ก ทำให้นักดนตรีส่วนใหญ่เดินทางมาหากินในชิคาโก นิวยอร์ก และ ลอสแอนเจลิส ทั้งสามเมืองจึงกลายเป็นแหล่งบ่มเพาะนักดนตรีแจ๊สในช่วงนั้น ชิคาโกจะเป็นเมืองที่มีความก้าวหน้าทางดนตรีแจ๊สเหนือกว่าอีกสองเมือง เพราะมีนักดนตรีมาทำงานมาก ชิคาโกเป็นเมืองที่ทำให้ หลุยส์ อาร์มสตรอง (Louis Armstrong) เป็นที่รู้จัก และกลายเป็นนักดนตรี นักร้องแจ๊สชื่อดังของโลกในเวลาต่อมา ในด้านการพัฒนา ชิคาโกมีดนตรีแจ๊สที่สืบสายมาจากนิวยอร์กแต่มีลักษณะเฉพาะตัว มีการทดลองจัดวงในแบบของตัวเอง เริ่มเอาเครื่องดนตรีใหม่ ๆ เช่น แซ็กโซโฟนมาใช้ร่วมกับ คลาริเน็ต ทรัมเป็ต มีการทดลองแนวดนตรีใหม่ ๆ เช่น การเล่นเปียโนแบบสไตรด์ (Stride piano) ของเจมส์ จอห์นสัน (James P. Johnson) เป็นต้น ส่วนนิวยอร์กรับหน้าที่เป็นศูนย์กลางของแจ๊สในยุคปลายทศวรรษ 1920 แทนชิคาโก ดนตรีแจ๊สในนิวยอร์กพัฒนาเพื่อเป็นดนตรีเต้นรำให้ความสนุกสนานบันเทิง และเป็นที่มาของ สวิง (Swing) และ บิ๊กแบนด์ (Big Band) ในเวลาต่อมา

ดนตรีร็อก (Rock) หรือ ร็อกแอนด์โรล (Rock'n Roll) เป็นดนตรีที่ประกอบด้วย กีตาร์ กีตาร์เบส กลอง เป็นเครื่องดนตรีหลัก รูปแบบดนตรีง่าย ๆ เน้นความหนักแน่น ในเนื้อหาที่ต้องการสื่อ และความสนุกสนาน คิดค้นขึ้นในต้นศตวรรษที่ 60 โดยเอลวิส เพรสลีย์ โดยการนำเอาการร้องที่ใช้เสียงสูงของเพลงบลูส์ของ คนผิวดำ ผสมกับทำนองสนุกสนานของเพลงคันทรี่ของคนผิวขาว เป็นการผสมผสานของวัฒนธรรมของสองเชื้อชาติ ซึ่งเอลวิส เพรสลีย์ ต่อมาได้รับการยกย่องและเรียกว่าเป็น “ราชาร็อกแอนด์โรล” และเพลงร็อกก็ได้พัฒนาและต่อยอดมาตราบอย่างหลากหลาย มาจนถึงปัจจุบัน ที่แตกแขนงออกเป็นหลายประเภท เช่น เฮฟวีเมทัล, เดธเมทัล, บริตีสร็อก, อัลเทอร์เนทีฟ เป็นต้น

ดนตรี Rock มีรากฐานมาจากดนตรีบลูส์ (Blues) ซึ่งมีกำเนิดโดยคนผิวดำที่ถูกฝรั่งเศสจับมาเป็นทาส เช่นเดียวกับดนตรีแจ๊ส คนผิวดำเหล่านี้ถูกฝรั่งเศสใช้งานอย่างหนักในการปลูกฝ้าย และยาสูบในภาคใต้ของสหรัฐ (ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1600s) เวลาทำงานในไร่ พวกเขาปลอบประโลมใจด้วยการร้องเพลงเป็นจังหวะ ชุดดิน เหยียงจอบเป็นจังหวะไปพร้อมๆกันนี้ คือที่มาของดนตรีบลูส์ ซึ่งจะมีลักษณะเด่นคือการขับร้องและเล่นโดยใช้ Pentatonic Scale คือว่ามันมีเสียงโน้ตหลักๆอยู่เพียงห้าเสียง ตัวอย่างเช่นใช้คอร์ด C7 เป็นจุดเริ่มของเพลง จะพบว่าเสียงใน Pentatonic Scale นั้นจะมีโน้ตตัว C, D#, F, G, A#, และ C สูง แต่ไม่ได้จำกัได้อยู่เพียงแค่นั้น ในเรื่องของจังหวะ ดนตรีบลูส์จะมีจังหวะที่หลากหลายและผสมผสานที่สุด ตั้งแต่ ข้ามากจนถึงแบบ เร็วรัว และเป็นจุดเริ่มต้นของดนตรี Rock

สหรัฐอเมริกา - แหล่งกำเนิดดนตรีสากลร่วมสมัย

ศิลปินเหล่านี้ล้วนแต่เป็นคนผิวดำ ทำให้สังคมอเมริกัน (ซึ่งเป็นสังคมเหยียดผิว ช่วงเวลานั้น) ไม่ยอมรับ และจำต้องพยายามหานักร้องผิวขาวอย่างเช่น Elvis Presley, Pat Boone, Jerry Lee Lewis, Bill Haley มาร้องแทน แม้ว่าเพลงที่นำมาขับร้องจะเป็นเพลงของศิลปินผิวดำแทบทุกเพลงก็ตาม และแล้ว แนวเพลงร็อกของอเมริกาที่มีรากฐานจากเพลงคนดำ ก็ส่งออกข้ามกลับไปยังอังกฤษผู้ปกครองเก่าของสหรัฐ จนทำให้เกาะอังกฤษนั้นกลายเป็นจุดกำเนิดของวง Rock กันหลายวง และที่ออกจะมีชื่อเอามากในช่วง 1960s ก็คือ The Beatles และ The Rolling Stones วงดนตรีทั้งสองนี้แตกต่างจากนักร้องอย่าง Elvis Presley หรือ Pat Boone ตรงที่พวกเขาสามารถแต่งเพลงเองได้ และทำให้เกิดกระแสใหม่หลายอย่างในเพลง Rock อย่างเช่นการใช้กีตาร์ “เสียงแตก”(Distortion) เพื่อสร้างน้ำหนักและตอบสนองความต้องการในการฟังที่แปลกใหม่ ของเด็กรุ่นใหม่ The Beatles และ The Rolling Stones สามารถเข้าความต้องการอย่างแท้จริง ของเด็กวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกาได้ดีกว่าศิลปินชาวอเมริกันอย่าง Elvis Presley ซึ่งเลือกที่จะอยู่ฝ่ายรัฐบาล นอกจากนั้นแล้วเพลงของ The Beatles

สมัยปลายปี 1960s ยังมีเรื่องกบฏการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องเสียด้วย อย่างเช่นเพลง “Back in the USSR” และ “Revolution” ซึ่งทำให้ John Birch Society ในสหรัฐต้องออกมาประกาศว่าวง The Beatles นั้นเป็นวง “คอมมิวนิสต์” ไม่เหมาะสมสำหรับเยาวชน

ดังนั้น คำว่าดนตรีสากลในปัจจุบัน จึงมีความใกล้เคียงที่สุดกับดนตรีแจ๊ส และดนตรีร็อก ซึ่งทั้งสองกำเนิดมาจากการฮัมเพลงบลูส์ของทาสที่ทุกขระทมในไร่ของอเมริกันและค่อยๆ พัฒนาแยกไปเป็นสองสายหลัก ที่เป็นรากฐานของแนวเพลงร่วมสมัย ที่ค่อยๆ ขยายอิทธิพลสู่การพัฒนาดนตรีในครึ่งหลังของ คริสตวรรษที่ 20 มาจวบจนถึงปัจจุบัน และได้รับการพัฒนาไปอีกหลากหลายมากมาย ทั้งอุปกรณ์เครื่องเล่นดนตรี วิธีการร้องของศิลปิน ตลอดจนท่วงท่าในการเต้น โดยเฉพาะสำหรับชาติในเอเชียซึ่งมีรูปแบบดนตรีเฉพาะตัว เมื่อนำแนวเพลงตะวันตกมาผสมผสานกับดนตรีฝ่ายตะวันออก สร้างตัวเลือกที่หลากหลายขึ้นมาในสังคมโลก ทำให้ คำว่าดนตรีสากลจึงมีความหมายมากมาย หลากหลาย แบ่งส่วนของตลาดโลกดนตรี และปันส่วนความบันเทิงให้กับประชาชนบนโลกใบนี้

ดูเพิ่มเติมที่ <https://th.wikipedia.org/wiki/แจ๊ส>

<https://dontrockmetal.wordpress.com>

ดูรายละเอียดที่

<https://sites.google.com/site/honghongmusic/prawati-dntri-tawan-tk>

ถึง...คุณลุงทูตของพวกเขา

คุณลุงทูตครับ

ตัวสัญญาว่าจะเป็นเด็กดี
ตั้งใจเรียนหนังสือให้เก่งครับ
หลานดำ

วันนี้ คุณลุงทูตของพวกเขา
ได้จากไปแล้ว หลานๆ เหล่านี้
ขอร่วมส่งดวงวิญญาณคุณลุงทูต
ไปสวรรค์ หลับให้สบาย หลานๆ
จะเป็น เด็กดี และเติบโตเป็น
ผู้ใหญ่ที่ ทำความดี ให้ กับ
ประเทศไทย แบบที่คุณลุงเป็น
แบบอย่างแก่พวกเรา

